

TARTALOM ÉS JOGSZABÁLYI HÁTTÉR

1. Bevezető és intézményi adatai	3. oldal
2. A MADÁCH IMRE GIMNÁZIUM NEVELÉSI PROGRAMJA	4. oldal
2. 1. Gimnáziumunk pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai és eljárásai	4. oldal
2. 1. 1. Pedagógiai alapelveink és hagyományaink	4. oldal
2. 1. 2. A személyiségfejlesztés programja	6. oldal
2. 1. 3. A kompetenciafejlesztés	8. oldal
2. 1. 4. Egységes alapokra épülő differenciálás	9. oldal
A) A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő programok	10. oldal
B) A tehetség és képesség kibontakoztatását segítő tevékenység	12. oldal
C) Pályaorientációs tevékenységek	13. oldal
2. 1. 5. A közösségfejlesztés	13. oldal
2. 1. 6. A közösségi szolgálat	15. oldal
2. 1. 7. Alkalmazott pedagógiai eljárások	17. oldal
2. 2. Gimnáziumunk egészség-, környezet- és fogyasztóvédelmi programja	18. oldal
2. 2. 1. Diákjaink szociális helyzete és a szociális hátrányok enyhítése; az esélyegyenlőség biztosítása	18. oldal
2. 2. 2. Iskolánk egészségnevelési és mentálhigiénés programja	19. oldal
2. 2. 3. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának terve	20. oldal
2. 2. 4. A mindennapos testmozgás megvalósítása és tanulóink fizikai és motorikus képességek felmérése	21. oldal
2. 2. 5. Környezeti nevelési program	23. oldal
2. 2. 6. A fogyasztóvédelmi oktatás gimnáziumunkban	25. oldal
2. 3. Az iskolai munka feltételei és szinterei	28. oldal
2. 3. 1. A tárgyi feltételek	28. oldal
2. 3. 2. A személyi feltételek	29. oldal
2. 3. 3. A pedagógusok helyi intézményi feladatai	30. oldal
2. 3. 4. Az osztályfőnöki munka tartalmi vonatkozásai és feladatai	31. oldal
2. 3. 5. Az iskolai struktúra	34. oldal
2. 3. 6. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei	35. oldal
2. 3. 7. A csoportok és az emelt szintű képzés választásával kapcsolatos szabályok	36. oldal
2. 4. A gimnáziumunkban folyó nevelő-oktató munka ellenőrzési, mérési és értékelési rendszere	36. oldal
2. 4. 1. A felvételi eljárás és a szóbeli felvételi vizsga követelményei	36. oldal
2. 4. 2. Az átvételi eljárás (vizsga)	37. oldal
2. 4. 3. A tanulmányok alatti vizsgák	38. oldal
A) Az osztályozóvizsgák	38. oldal
B) A javítóvizsgák	40. oldal
2. 4. 4. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzési és értékelési módja	40. oldal
2. 4. 5. A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelése	46. oldal
2. 5. Az iskola kapcsolatai	48. oldal
2. 5. 1. A partnerközpontú működéshez szükséges szervezeti kultúra	48. oldal
2. 5. 2. A pedagógiai program megvalósításának mérése, ellenőrzése	48. oldal

2. 5. 3. Külső szervezetekkel való kapcsolattartás	49. oldal
2. 5. 4. A szülőkkel való együttműködés	49. oldal
2. 5. 5. A diákközösség	50. oldal
3. A MADÁCH IMRE GIMNÁZIUM HELYI TANTERVE	51. oldal
3. 1. A helyi tanterv összeállításának szempontjai	51. oldal
3. 1. 1. Az idegen nyelvek oktatása	51. oldal
3. 1. 2. Az emelt szintű képzés	52. oldal
3. 1. 3. A szabadon tervezhető órakeret felhasználása	52. oldal
3. 1. 4. A művészeti tantárgyak oktatása	53. oldal
3. 1. 5. Átmenti rendelkezések (2013/15)	53. oldal
3. 2. Helyi tantervünk hetes óraterve	54. oldal
3. 3. Tantervek	55. oldal
4. Záradékok	55. oldal

Jogszályi háttér:

2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről

110/2012. (VI. 4.) kormányrendelet „A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról”

20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet „A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról”

2013. évi CXXXVII. Törvény a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény módosításáról

326/2013. (VIII. 30.) kormányrendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról

A dokumentum a 326/2013. (VIII. 30.) kormányrendelet után módosult.

1. Bevezető és intézményi adatok

A Madách Imre Gimnáziumban folyó nevelő és oktató munka alapja a Pedagógiai Program, amely tartalmazza az iskola pedagógiai stratégiai tervét, meghatározza az intézményben folyó munka rendszerét: céljait, feladatait és tevékenységeit, törvényi előírásoknak megfelelően a Nevelési Programból és a Helyi Tantervből áll. Ez az iskola szakmai önmeghatározásának alapidokumentuma, egyben szakmai autonómiájának biztosítója is. Szövegét és egyéb tartalmait a folyamatosan változóban lévő társadalmi folyamatoknak és az iskola belső fejlődési pályájának, igényeinek megfelelően rendszeresen aktualizálja a gimnázium tanáraiból álló pedagógiai műhely. A jelenlegi változatot a 2011. évi CXCV. törvény előírásainak megfelelően állította össze a tantestület. Az ebben foglaltakat az iskola minden tagjára, a teljes közösségre nézve kötelező érvényűnek tekintjük.

1.1 Az intézményi adatok

Az intézmény neve: **VII. Kerületi Madách Imre Gimnázium** (OM - azonosító:035233)

Székhelye: 1073 Budapest, Barcsay utca 5.

Az iskola logója:

Fenntartója és felügyeleti szerve: KLIK VII. Tankerülete (1076 Budapest, Garay utca 5.)

Működtetője: VII. kerületi Önkormányzat (1073 Budapest, Erzsébet körút 6.)

Évfolyamok száma: 4 (9-12.) évfolyam,

5 (9-13., illetve 9.Ny-12.) évfolyam nyelvi előkészítő osztállyal.

1.2 Az iskola alapító okirata

Az iskola működésének törvényi feltétele az alapító okirat, melynek legutóbbi változatát, a Klebelsberg Iskolafenntartó Központ központilag adta ki 2013. március 29-én.

2. A MADÁCH IMRE GIMNÁZIUM NEVELÉSI PROGRAMJA

2. 1. Gimnáziumunkban folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei és eljárásai

2. 1. 1. Hagyományaink és pedagógiai alapelveink; Iskolánk küldetésnyilatkozata

A Madách Imre Gimnáziumot – Budapest első állami gimnáziumaként – 1881-ben alapították, VII. ker. Magyar Állami Főgymnásium elnevezéssel. Mai működésünk egyik alapelve a százharminc éves múlt követésre méltó hagyományának tisztelete, ápolása. Gimnáziumunk szellemiségét az alapítók fokozatosan alakították ki. „Elismerés és dicséret, szeretettel párosult szigor, felekezeti türelem, újat kereső oktatómunka” jellemezte az intézményt, s ezt az indulás éveiben kialakított szellemiséget máig követendő hagyománynak tartjuk. Gimnáziumunk politikailag és vallásfelekezetiileg semleges intézmény, amely az értékek európai szemléletének nyitottságát tekinti alapelvnek. Pedagógiai és oktatási tevékenységünkben a tájékoztatás és az ismeretek közlése tárgyilagos és többoldalú módon történik. Célunk a diákközpontú iskola, a humánus, alkotásra ösztönző légkör, a befogadó közösség biztosítása. Lehetőséget biztosítunk mozgássérült tanulók együtt-nevelésére. Az egymásra való odafigyelés, a korrekt emberi kapcsolatok kialakítása és a méltányosság mindmáig alapelvünk. „Irányadó elvünk: bölcs mérséklet, mely nem büntet, hanem javít, pontos és személyes felügyelet, mely elhárítja a bajt.” – fogalmazta meg Szilasi Móric tanár a múlt század végén. „A bírálat igazságossága mellett egy csepp méltányosság is helyén való, sőt éppen akkor vagyunk egészen igazságosak, ha méltányosak is vagyunk...” (1895)

A Madách Imre Gimnázium nevet 1921-ben vette fel iskolánk, hogy „az ifjúság nagyjainak emlékéből erőt és buzdítást merítsen”. A névválasztást az akkori tantestület a következőkkel indokolta: „A jónak és rossznak örök küzdelmében a jó, mint az ember alaptermészetében rejlő, végre is legyőzhetetlen; és hogy nem a rideg materiális tényezők, hanem az eleven hit, a lélekfrissítő, a nemes illúziók harmonikus egysége adják meg az embernek a való értékét”.

Iskolánkra alapvetően jellemző, hogy nevelési követelményeit és szervezeti módját illetően hagyományos. Valljuk, hogy a XXI. században is meg kell őriznünk, és követnünk kell általános örök emberi értékeket, ezért a nevelés és az oktatás harmonikus összhangjára törekszünk. Következetesek vagyunk nevelési elveink érvényesítésében, türelmesek és segítőkészek az oktatás folyamatában. Alapelvünk, hogy ne a tanulás uralkodjon a tanulón,

hanem a tanuló uralja a tanulást. Célunk az értelmiségi életforma és hivatás betöltésére való felkészítés és a felsőfokú tanulmányok megalapozása, azért hogy tanulóink szabad felnőttekké, autonóm személyiségekké váljanak.

Mindennek eléréséhez szükséges, hogy minden diákban kialakuljon:

- az önálló véleményalkotás és állásfoglalás képessége (a problémamegoldó és a kreatív gondolkodás, valamint a logikai áttekintő képesség fejlesztésével, valamint az eltérő álláspontok összevetésének képességének kialakításával [forrásfeldolgozás]),
- a folyamatos önművelés és önképzés iránti igény; a tanulni kívánt tantárgyak megválasztásának képessége a lehetőségeken belül,
- a jó kommunikációs képesség (különös tekintettel a tiszta, szép magyar beszéd használatára, két idegen nyelv társalgási szintű és a felhasználói szintű informatikai ismeretek elsajátítására),
- az egyén és a közösség harmonikus kapcsolatának megteremtésére való képesség,
- a humánus, segítőkész magatartás (az érzékenység képességének fejlesztésével),
- a helyes önértékelés, önismeret, önfegyelem,
- a szabadság lehetőségeinek és korlátainak ismerete,
- a felelősség tudata saját és mások testi és lelki egészségéért, valamint társadalmi és természeti környezetéért (az egészséges és környezettudatos életmód iránti igény formálásával),
- az egészséges európai és nemzeti identitástudat megszilárdítása; a nemzeti kultúra és anyanyelvünk ápolása, a kisebbségben élő magyarsággal való közösségvállalás,
- az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása; érdeklődés a társadalmi jelenségek és problémák iránt,
- nyitottság és tolerancia a különböző kultúrák, vallások, szokások, életmódok iránt; a diszkrimináció minden formájának elvetése.

Nevelő és oktató munkánkat akkor tekintjük sikeresnek, ha

- diákjaink ismerik a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés- és magatartásformákat; határozott elképzeléssel bírnak saját közelebbi és távolabbi jövőjükéről, sorsukról.
- végzős diákjainak minden tantárgyból megfelelnek a középfokú nevelés-oktatás kerettanterveiben meghatározott továbbhaladás feltételeinek, és a végzés évében

legalább 80%-ban felvételt nyernek magyar vagy külföldi felsőoktatási intézménybe. (Az utóbbi években 81-90% közötti ez az arány).

- legalább egy idegen nyelvből közép- vagy felsőfokú nyelvvizsgát szereznek. (Jelenleg ez 120-130%, de ez valószínűleg tovább növekszik, hiszen 2013-tól mindenkinek kell haladó szinten nyelvet tanulnia).

Iskolánk büszke jó beiskolázására, jó tanulmányi helyzetére, nevelőtestületének felkészültségére és teljesítményre ösztönző iskolai légkörére. Ennek is köszönhető, hogy a közel 1100 középiskola ranglistáján a „100 legjobb magyar középiskola” között 2012-ben a 20. (Budapesten a 12.) helyen végeztünk.

2. 1. 2. A személyiségfejlesztés programja

„Úgy érzem, mióta itt tanulok, magabiztosabb és kiegyensúlyozottabb lettem.”

„Az itt töltött négy év alatt megszelídültem. Én is igyekszem minél több pozitív energiát sugározni a többi ember felé.” (Madáchosok véleménye a 125. évi jubileumi évkönyvből)

Kiemelten figyelemmel kísérjük a diákok személyiségének alakulását és érvényesítjük azt az elvet, hogy minden tanuló egyéniségét, tehetségét sokoldalúan kibontakoztathassa. Támogatnunk kell tehetségük megnyilvánulási formáit akkor is, ha az nem az általunk preferált területen van.

Ahhoz, hogy a tanulók képesek legyenek énképükbe, önreflexióikba integrálni az elsajátított tudást és készségeket, gondoskodni kell arról is, hogy egyre kompetensebbnek érezzék magukat saját fejlődésük, sorsuk és életpályájuk alakításában. Az egyén önmagához való viszonyának alakításában alapvető célként tűzhető ki az önmegismerés és önkontroll; a felelősség önmagukért; az önállóság; az önfejlesztés igénye és az erre irányuló tevékenységek, valamint mindezek eredményeként a személyes méltóság.

Keressük azokat a módszereket, lehetőséget és színtereket, amelyek alkalmat adnak a tanulók képességeinek felfedezésére (és felfedeztetésére) majd alakítására.

Közvetlen (direkt) módszerek azok, amelyeknek alkalmazása során a pedagógus közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra. Ennek eszközei sokrétűek:

- Fontos, hogy a pedagógus kialakítsa és gyakoroltassa a következő viselkedésformákat:
  - odafigyelés másokra – a másik meghallgatása az „ítéletmentes légkör” biztosításával;
  - az agresszív viselkedésformák tudatos kerülése;
  - az együttműködés és a konstruktív konfliktuskezelés a csoportban;
  - asszertív magatartás (önérvényesítés – mások igényeinek figyelembevételével és tiszteletben tartásával).

- Kiemelkedően fontos az osztályfőnök szerepe, aki mindenkivel személyesen beszélget az emelt szintű csoportok kiválasztása előtt 10. évfolyamon, a pályaválasztás előtt 12. évfolyamon, illetve akkor, amikor a diák személyiségfejlődése azt igényli. (A szülőket is bevonva, – igény szerint – az iskolapszichológus segítségét kérve.)
- A tanórákon is ösztönözzük az önálló véleménynyilvánítást (önálló és csoportos munkában történő információfeldolgozással, feladatmegoldással).
- Differenciált fejlesztéssel segítjük az egyéni előrehaladást. Követelményrendszerünknek és a hozzá kapcsolódó értékelési rendszernek motiválnia kell a diákokat az önfejlesztésre. Éppen ezért fontos, hogy az értékelés ne rombolja a diákok önbecsülését, és személyre szóló legyen.
- A 10. évfolyamon kötelezően választható tehetséggondozó és felzárkóztató egyéni foglalkozási csoportjaink differenciáltan személyiségfejlesztők.
- A hagyományos tantárgyak oktatásának korszerűsítésével (például a bontott csoportos – kísérletező – fizika és kémia órák; az informatika beépülése a tanulás-tanítás folyamatába; bontott csoportos elemző, kommunikációs és dráma órák magyarból). A személyiségfejlesztést új tantárgyak segítségével is elősegíthetjük. Ilyen az önismeretet is fejlesztő „tanulás tanítása” (a novemberi projekt-héten) és a kötelezően választható művészeti sáv a 9., a társadalomismereten belül a pszichológia a 12. évfolyamon. A személyiség fejlesztés fontos részének kell tekinteni az okos gazdálkodás képességének a kialakítását, továbbá azt, hogy tanulóink tudjanak eligazodni a fogyasztási javak, szolgáltatások, marketinghatások és viselkedésmódok között. A bontott csoportos gazdasági ismeretek (12. évfolyam – társadalomismeret), a 9-12. évfolyam mindennapok matematikája és az osztályfőnöki órák elősegítik, hogy diákjaink képessé váljanak a rendelkezésükre álló erőforrásokkal való gazdálkodásra, beleértve a pénzzel való bánni tudást is.
- A nem hagyományos tanórai formában szervezett foglalkozások (erdei iskola, tantárgyi és tantárgyközi integrációs projektek, valamint a tanulmányi kirándulások és nyári táborok) a személyiségfejlesztés fő színterei.

Közvetett (indirekt) módszerek azok, amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül. Ezek jobban érvényesülnek a tanórán kívüli programokban:

- Biztosítjuk a sportlehetőségeket és bővítjük a választható sportágakat. Rendszeresek a házi bajnokságok, de a kerületi és budapesti versenyeken való részvételünk is. Támogatjuk tanulóink versenysportolói karrierjét.

- Művészeti szakköreinkkel módot adunk a zenei és képzőművészeti tehetségek megmutatására. A hagyományos „Thália” színjátszó csoportunk mellett az idegen nyelvű színjátszást is támogatjuk (angol, német, spanyol); valamint diákjaink számára színházi és dráma, tánc valamint film és média csoportokat működtetünk. Rendszeresen szervezünk „Ki mit tud?”-ot is. Diákjaink tehetsége megmutatkozik a minden tanévben megszervezett osztályszínpadok és kamarakórusok versenyén, a versmondó és retorikai versenyeken.
- A diákönkormányzatban megismerhetik a demokratikus közösség működési elveit és formáit. Gyakorlatban is felkészülhetnek a felelős felnőtt életre.
- A nyári táborok és a külföldi cserekapcsolatok is aktívan a személyiségfejlesztést szolgálják.

Fontosnak tartjuk tehát a színes sokoldalú közösségi élet megteremtését, melynek keretében az intellektuális képességek fejlesztésén túl alkalom nyílik az önismereti, az erkölcsi és az érzelmi - esztétikai tulajdonságok formálására is.

Iskolánk úgy kíván megfelelni a változó társadalmi igényeknek, hogy közben a hagyományos humanista értékeket közvetíti. A ma világa az egyéni teljesítményt értékeli, így az individuális képességek kibontakozása nem szorulhat háttérbe; ugyanakkor egyre inkább társadalmi elvárás a tolerancia, az együttműködésre való képesség. Az individuális és a szociális értékek közvetítését, alakítását egyszerre kívánjuk megvalósítani. Úgy gondoljuk, hogy a kettő egyensúlya jelenti a harmonikus személyiséget.

2. 1. 3. Kompetenciafejlesztés

Az információban és a felhalmozott tudásban (tantervi tartalomban) bekövetkezett mennyiségi robbanást nem követte a tanulási képességek fejlődése. Ebben az új helyzetben kulcsfeladat, hogy diákjainkat megtanítsuk eligazodni az információk özönében. Tanítványaink későbbi sikerességének szempontjából nem kerülheti el figyelmünket, hogy az utóbbi években a korábbiaknál jelentősebb szerepet kapott a munkavállalók tudástőkéje, illetve a munkavállalók alkalmazkodóképessége a változó kompetencia-elvárásokhoz. A kompetencia egy személy alapvető, meghatározó jellemzője, melyek okozati kapcsolatban áll a kritériumszintnek megfelelő hatékony és/vagy kiváló teljesítménnyel. Mivel egy adott kompetencia a személyiség tartós része, előrevetíti a viselkedést és a teljesítményt. A létező kompetenciák alapján megjósolható, ki fog valamit - egy-egy specifikus kritériumnak megfelelően - jól vagy rosszul tenni. A munkaerőpiacon a felek a kompetencia-elvárások alapján azonosítják (kódolják) egymást. Döntő kérdés, hogy az egyes szereplők milyen meglévő kompetenciákkal rendelkeznek, illetve, hogy mekkora ráfordítással milyen további

kompetenciák megszerzésére képesek. A kompetenciák láthatóvá tétele tehát elengedhetetlen feladatunk.

Az egyén szintjén a kompetenciának öt összetevője határozható meg:

1. **Ismeretek, a tudás:** információk, amivel a személy rendelkezik;
2. **Készségek, jártasságok,** melyek bizonyos fizikai és szellemi feladatok teljesülésének képességét adják (pl. tanulási képesség, fejleszthetőség, elemzési készség);
3. **Önértékelés, szociális szerepek,** melyek személyes **értékek** mentén szerveződnek (attitűdök; pl. siker, karrier);
4. **Személyiségvonások,** vagyis pszichikai-fizikai jellemzők és a helyzetekre, információkra adott válaszok (pl. problémamegoldó képesség, hatékony kommunikáció);
5. **Motivációk** (pl. pozitív hozzáállás feladatokhoz).

Ezen **általános kompetenciák** fejlesztését helyi tantervünk valamennyi tantárgyának általános fejlesztési követelményei tartalmazzák.

Ezekre épülnek a stratégiai célokat tartalmazó **kulcskompetenciák**, amelyekre minden egyénnek szüksége van személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári léthez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához (Nat). Ezen kulcskompetenciák – az anyanyelvi és idegen nyelvi kommunikáció, a matematikai, a természettudományos, a digitális kompetencia, a szociális és állampolgári kompetencia, a kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia, az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség, valamint a hatékony, önálló tanulás – és a Nat-ban meghatározott kiemelt fejlesztési területek beépültek a helyi tantervünkbe. Bár mindegyik egyformán fontos, de felértékelődik az egyén tanulási kompetenciájának fejlesztése, mert az emberi cselekvőképesség az egész életen át tartó tanulás folyamatában formálódik.

Sok kompetencia részben fedí egymást, és egymásba fonódik: az egyikhez szükséges elemek támogatják a másik terület kompetenciáit. Számos olyan fejlesztési terület van, amely mindegyik kompetencia részét képezi: például a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőképeség, a problémamegoldás, a kockázatértékelés, a döntéshozatal és az érzelmek kezelése.

2. 1. 4. Egységes alapokra épülő differenciálás

A kulcskompetenciák hatékony fejlesztésének egyik feltétele a fejlesztési célokkal adekvát tanítási folyamat, tevékenység. (Pedagógiai tevékenységünk eddig is sok tudatos és spontán fejlesztést tartalmazott. A szemléletváltozás a tudatosság magasabb szintjében és a vizsgakövetelményekkel való összehangolásban nyilvánul meg.) Célunk, hogy minél jobban

megismerjük tanítványaink motivációit, képességeit, érdeklődéseit és tanulási szokásait, hogy eredményesen tudjuk megoldani a tanulás szervezéssel kapcsolatos feladatainkat. A differenciált tanulás szervezés terén különösen a következő szempontok emelhetők ki:

- Olyan szervezési megoldásokat előnyben részesítése, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését (pl. a tanulók saját életéből vett példákkal, problémákkal).

- A tanulás szervezés meghatározó szempontja a tanulók aktivitásának optimális kibontakoztatása (pl. pár- vagy csoportmunkával, projektfeladatokkal, az együttműködő {kooperatív} tanulás technikáival).

- Az oktatási folyamat megszervezésében figyelembe vesszük a tanulók előzetes ismereteit, tudását, nézeteit, hogy legyen lehetőségünk az esetleges tévedések korrigálására és tudásuk átrendeződésére.

- A feladathoz illeszkedő tanulás szervezési technikák, alkalmazása nélkülözhetetlen a hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű tanulók egyéni képességeinek fejlesztésében.

- Az iskolánkban 2008-ra kiépült információs és kommunikációs technika, a számítógép felhasználása gazdag lehetőséget nyújt a tanulók adaptív oktatását középpontba állító tanulás szervezés számára.

A) A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő programok

Minden gyermek joga, hogy képességeinek, érdeklődésének, adottságainak megfelelő nevelésben és oktatásban részesüljön. Ugyanakkor a gimnázium sikeres elvégzéséhez szükséges képességek és adottságok meghatározóak, így a központi felvételi írásbeli vizsgától nem tudunk eltekinteni. Pozitív diszkriminációt csak a halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) tanulók esetében teszünk (az írásbeli megírása után). (HHH tanuló, akit a jegyző védelembe vett, illetve rendszeres juttatásra, gyermekvédelmi támogatásra jogosult, és a szülei nem rendelkeznek 8. évfolyamnál magasabb iskolai végzettséggel, vagy tartós nevelésbe vették.).

Nehéz feladat a különböző általános iskolákból érkező 9. osztályos tanulók szintre hozása, felzárkóztatása. A feladat megvalósítása többrétű; a szakórákhoz csatlakozó korrepetálásokkal a szaktárgyi tudást, a tanulás tanítása (9. évfolyam) segítségével az ismeretek feldolgozását igyekszünk elősegíteni.

Feladatunk a tanulási kudarc okainak megkeresése, melyek leggyakrabban:

- pszichés (teljesítéstől való félelem, motiváltság hiánya),
- önismereti, önelfogadásból származó,
- módszertani (tanulásmódszertan),

- családi háttérből adódó (család szociokulturális háttere, családi elvárások),
- iskolaváltásból eredő,
- egyre gyakrabban találkozhatunk fiziológiai okokkal (pl. diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia).

Az organikus okokra visszavezethető SNI (a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének tartós és súlyos rendellenessége) diagnosztizálása és felülvizsgálata a Tanulási Képességeket Vizsgáló Rehabilitációs Bizottságnál történik. Differenciált oktatásuk az arra kijelölt intézményekben történik, ahol figyelembe veszik előzetes tudásukat, igényeiket, törekvéseiket, érdeklődésüket.

Az organikus okokra vissza nem vezethető SNI-s tanulók, akik beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdenek (BTM) (Nkt. 4.§ és 47.§) fejlesztő foglalkozásra jogosultak. A szakértői bizottság szakértői véleményében foglaltak alapján a tanulók egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs és rehabilitációs ellátásban részesülnek. Fejlesztésük és felülvizsgálatuk a **Nevelési Tanácsadó** szakvéleménye alapján folyik.

A diagnózis lehet:

A/ Tanulási zavar: diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, kevert specifikus fejlődési zavarok, iskolai képességek kevert zavara.

B/ Beilleszkedési zavar: aktivitás-és figyelemzavar, hiperkinetikus magatartászavar.

A Nevelési Tanácsadó mentheti fel a tanulókat a tantárgyi minősítés és értékelés alól, egyúttal segíti a fejlesztést, konzultációt tart. Mivel iskolánkban nincs ezzel foglalkozó szakember, így a fejlesztést a szülőknek kell megoldani. Az egyes tantárgyakból értékelés alól felmentett tanulók a tanórán kötelesek részt venni, ahol a szaktanár lehetőség szerint igyekszik fejlesztő tevékenységet biztosítani.

Az egyes tantárgyak követelményeit nem vagy elégséges szinten teljesítők számára szervezett formában egyéni foglalkozási felzárkóztatást biztosítunk. Ennek kiemelt jelentősége van a leszakadás szempontjából legveszélyesebb 10. évfolyamon.

Szintén fontos mind a felzárkóztató munka, mind a tehetséggondozás keretében a megfelelő könyvtárhasználat elsajátítása. A könyvtárazás, a könyvtárhasználat elsajátítása fokozatosan, az életkori sajátágoknak megfelelően történik szakórák és órán kívüli könyvtári foglalkozások keretében. Az ismeretek bővítésére lehetőséget nyújt az iskolai Internetes hálózat ingyenes használata is. Igény szerint biztosítunk tanulószobai foglalkozást is.

B) A tehetség és képesség kibontakoztatását segítő tevékenység

A tehetséggondozás valamennyi pedagógus kiemelt feladata. Szaktanárként, osztályfőnökként, szakmai munkaközösség-vezetőként felelős mindenki a rábízott tehetségek gondozásáért. Iskolánkban a tehetséggondozás az alábbi területeken folyik:

a) A tanulmányi munka területén:

- haladó nyelvi csoportok szervezése, nyelvi sáv létrehozása a differenciálás lehetőségével,
- a természettudományos tárgyak érdeklődési kör alapján történő csoportbontása (2013)
- emeltszintű csoportok a 11. és a 12 (13). évfolyamon valamennyi tantárgyból,
- egyéni foglalkozási tehetséggondozó csoportok a 10. évfolyamon,
- a kiemelkedő tehetségű tanulók felkutatása, differenciált foglalkoztatása szakkörök keretében: OKTV előkészítő csoportok, előkészítő táborok, KÖMAL népszerűsítése
- háziversenyek szervezése: Madách-kupa, házi pontversenyek
- Pályázatok kiírása

b) Művészeti képzés és szakkörök

A Madách Imre Gimnázium kórusa és a Vox Voluptatis, idegen nyelvű (angol, német és spanyol) színjátszás, rajz szakkör, dráma és színjátszás (Thália színjátszó kör), illetve a film és média területén.

c) Sportkörök és szakosztályok (kosár-, kézi- és röplabda, természetjárás)

d) Lehetőségek a tehetségek bemutatkozására:

- „Madách Szemle” éves bemutatóműsora
- szavaló- és retorikai versenyek
- kamarakórus – verseny
- diákszínjátszó vetélkedő (Madách-nap)
- a diáknapok rendezvényei és a tavasszal megrendezett „Ki mit tud?”.

C) Pályaorientációs tevékenységek

A tehetséggondozáshoz szorosan kapcsolódó feladatunk a tanulókat tehetségüknek, személyiségüknek megfelelő pályák felé irányítása. E cél elérése érdekében osztályfőnöki órák keretében, szükség esetén – az iskolapszichológus bevonásával – önismeret-fejlesztő foglalkozásokat tartunk. Továbbá:

- kapcsolatot tartunk a Mérei Ferenc Fővárosi Pedagógiai és Pályaválasztási Tanácsadó Intézettel (10 – 12. évfolyamos tanulók),
- külön faliújságon is tájékoztatjuk a diákokat az egyes felsőoktatási intézményekben folyó képzésről, a felvételi követelményekről,
- lehetővé tesszük az egyetemek, főiskolák nyílt napjainak látogatását (11-12. évfolyamon),

- régi diákok meghívása osztályfőnöki órákra ill. szakórákra (beszámoló a felvételi buktatóiról, kinek ajánlja az adott oktatási intézményt, bennmaradás feltételei, személyes tapasztalatok összegzése),
- évfolyam szintű szülői értekezletet tartunk – szakértők meghívásával – a tovább tanulni szándékozókna és szüleiknek.

A pályaaorientációs feladatok koordinálása az e témáért felelős igazgatóhelyettes feladata.

2. 1. 5. A közösségfejlesztés

„Madáchosnak lenni számomra kiváltság. Ha egy olyan közösséget lel az ember, ahol szeretik. A Madách számomra nemcsak egy sulis, hanem egy létezési forma. A madáchosságtól belülről büszkébbnek érzi magát az ember.” (Vélemény a 125. évi jubileumi évkönyvből)

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti. Az iskola pedagógiai célja, hogy olyan közösséget alakítson ki, amelynek tagjai egyénileg és közösségként is értékalkotók, alakítják és megteremtik azt a közösségi életet, amely őrzi, de alakíthatja is a hagyományokat. A hagyományos nemzeti ünnepek és emléknapi (október 23., március 15., október 6.) méltó módon való megtartása mellett a Holocaust-emléknapi és a kommunista diktatúra áldozatainak emléknapija is komoly lehetőség közösségfejlesztési szempontból. A hagyományos Madách-napi osztályszínpadok vetélkedőjének (január 21.), a márciusi osztályok közötti kamarakórus-versenynek és a tavaszi erdei iskolának van a legkomolyabb osztályközösség-formáló szerepe, de a novemberben szervezett Madách Szemle és a tavaszi „Ki mit tud?” lehetőséget ad a tehetséges diákok és diákcsoporthoz bemutatkozására. Diákjaink számára a találkozás az egykor végzett híres és kevésbé híres madáchosokkal és az egykor itt tanító tanárokkal – például a Madách-bál keretében – az iskolai közösség fejlesztésének egy másik dimenzióját jelenti.

Célunk az, hogy a közösség tagjai számára legyen fontos az együttműködés, a mások véleményének tisztelete, és az építő részvétel a közösség munkájában. Az erkölcsi értékek közé beépül az egészséges nemzettudat és kialakul a más népeket és csoportokat tisztelő toleráns és velük együttműködő magatartás. A *hon- és népismeret* elősegíti a harmonikus kapcsolat kialakítását a természeti és társadalmi környezettel, olyan programokon keresztül mint az évente más-más tájegységet feltáró erdei iskola program, a szeptemberi két napos tanulmányi kirándulások, a nyári táborok (honismereti, színjátszó és pantomim, vízi és sí), versenyek (földrajz, történelem), sírhelyek, így a Nemzeti Panteon és a Madách emlékhelyek látogatása. Ugyanakkor a tanulók nyitottabbá, megértőbbé válnak a különböző szokások,

életmódok, kultúrák, vallások iránt. Erre lehetőséget adnak a történelem, földrajz, társadalomismeret és osztályfőnöki órák témái, iskolai versenyek (mediterrán koktél, Vágvölgyi – földrajzverseny, idegen nyelvi napok), külföldi kirándulások (Ausztria, Nagy-Britannia, Francia- és Spanyolország), az énekkar útjai és a külföldi cserekapcsolatok (erdélyi, német, francia, spanyol, olasz és ukrán). Ezekkel is törekszünk a *nemzetközi kapcsolatok* ápolására, arra, hogy diákjainknak – az uniós versenyeken, nemzetközi diákkonferenciákon, pályázatokon kívül – legyenek közvetlen tapasztalatai az Európai Unió és Európa más országairól. Cserediákok fogadásával tanulóink személyes tapasztalatokat szereznek az *együttműködésre*, a környezeti *konfliktusok közös kezelésére* és megoldására.

A Madách Imre Gimnázium hagyományos közösségi programjai (időrendben)

Szeptember	Két napos osztálykirándulások
Október	Zene világnapja, „Zeng a ház” – közös éneklés Október 6. (Emléknep egy osztály szervezésében) Kampány-hét, diákpolgármester-választás; Gólyabál Kolozsvári csere Október 23. (Egy osztály vagy a „Thália Stúdió” szervezésében)
November	A „Projekt-hét” eseményei; egészség-hét (DÖK) Őszi kulturális szemle (Madáchos művészeti körök bemutatkozása) Advent Bécsben
December	Mikulás (a DÖK szervezésében) Nyíltnap, nyolcadikosok fogadása (Thália, Madách kórus) Osztályszínpadok versenye Mediterrán-koktél – döntő Szalagavató-bál (az SZMK szervezésében) Osztálykarácsonyok A Madách kórus karácsonyi koncertje
Január	Madách-nap a Madách Színházban Sítábor (Ausztria)
Február	Farsang (a DÖK szervezésében) A kommunista diktatúrák áldozatainak emléknepja (osztályszervezés)
Március	Az osztályok kamarakórusainak versenye Március 15-i ünnepség (Madách Színház – a Thália szervezésében) A Madách kupa eredményhirdetése Tavaszcím koncert (Madách kórus, Vox Voluptatis)
Április	Föld napja – Vágvölgyi földrajzverseny (egy osztály szervezésében) Tavaszi sportbajnokság (vagy olimpia) Angol nyelvi nap Holocaust-emléknep (egy osztály szervezésében) Ballagás
Május	Erdei iskola (4 nap) „Ki mit tud?” Új osztályaink fogadása (a testvérosztályok és a Thália szervezésében)
Nyár	Nyári táborok – gólyatábor (DÖK), evezős és osztálytáborok Külföldi tanulmányutak

A Madách Imre Gimnázium vezetése és tantestülete pedagógiai munkájában alapvető és meghatározó közösségnek tekinti az osztályközösségeket. Ezért biztosít minden osztály számára osztálytermet, amelyben a diákok megteremthetik sajátos, karakteres világukat. Az osztályterem esztétikai minőségéért, rendjéért a diákok együttesen és személyesen is felelősek. Ezt – az Iskolai Diákbizottsággal – évközben folyamatosan ellenőrizzük, pontozzuk és a győztes osztály egy iskolai tanítási nap helyett még egy napot tölthet tanulmányi kirándulással. Osztályaink vállalnak felelősséget a közösségi terek rendjéért, a központi faliújságért és a szelektív hulladékgyűjtésért is. A tanulók ezzel bekapcsolódnak *közvetlen környezetük* értékeinek megőrzésébe, gyarapításába.

A közösség összetartása szempontjából kiemelten fontosnak tartjuk az iskolai média fejlesztését, így 1882 óta megjelenő évkönyvet, a „Szilánk” iskolaújságot, az iskolarádió műsorait. A honlap folyamatos fejlesztése az iskolavezetés és saját tartalmak feltöltésével valamennyi munkaközösség állandó feladata. Fontos az iskolai ünnepeken – a házirendben szabályozott módon – az egyenruha viselete, valamint a tanítványaink által kezdeményezett évfolyamonként eltérő színű póló. Az összetartozás jelképe a 2001-ben elkészült iskolazászló.

Iskolánkban hangsúlyos a közösségen belüli segítségnyújtás fontossága, a tolerancia és az empátia fejlesztése. Célunk a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és *segítőkész magatartás* elősegítése (például a közösségi szolgálaton keresztül). Az iskola mindig nyitott volt a sérült gyerekek befogadására, amennyiben az oktatásukhoz szükséges feltételek biztosíthatók voltak. A Madách Imre Gimnázium tantestülete a sajátos nevelési igényű tanulók közül – az infrastrukturális változások miatt – a mozgássérült tanulók körében lát lehetőséget az integrált oktatás biztosítására.

A közösségfejlesztés fontosságát mutatja az is, hogy intézményünk kifejezi elismerését a közösségi életet kiemelkedően szervező diákjai, tanárai számára. Diákoknak a közösség előtt átadott jutalomkönyvek, oklevelek jelenthetik az elismerést. A 2003-ban létrehozott „Madách-díj” annak a végzősnek jár, aki az IDB és a tantestület szerint a legtöbbet tette a Madáchos közösségért. Megkapja az iskolai évkönyv egy számozott, bőrkötéses példányát és egy iskolai táborban díjmentesen vehet részt.

2. 1. 6. A közösségi szolgálat

Az érettségi bizonyítvány megszerzésének feltétele a közösségi szolgálatban való részvétel. A nemzeti köznevelésről 2011. évi CXC. törvény 97. § (2) alapján az érettségi vizsga megkezdéséhez a közösségi szolgálat végzésének igazolását először a 2016. január 1-je után megkezdett érettségi vizsga esetében kell megkövetelni. A sajátos nevelési igényű

tanulók esetében a szakértői bizottság ez irányú javaslata alapján a közösségi szolgálat mellőzhető. A köznevelési közösségi szolgálat keretei között folytatható tevékenységek területei: egészségügyi, szociális és jótékonyági, oktatási, kulturális és közösségi, környezet- és természetvédelemi, katasztrófavédelmi, közös sport és szabadidős tevékenység óvodáskorú, sajátos nevelési igényű gyermekekkel, idős emberekkel.

A közösségi szolgálat végzésének pontos kereteit a 20/2012. számú EMMI rendelet 45. pontja /133 §-a, konkrét tartalmát pedig a Madách Imre Gimnázium partnerszervezetekkel kötött szerződésai rögzítik. Ezek jelenleg a Ludovika Zászlóalj, Hallássérültek Tanintézete, Vakok Állami Intézete, Mozgásjavító Általános Iskola, Rex Kutyaotthon Alapítvány. Lehetőségeinktől függően törekszünk a partnerszervezetek számának bővítésére. Tanulóink (illetve szüleik) egyénileg is köthetnek megállapodást az előző bekezdésben felsorolt területeken tevékenykedő szervezetekkel, amennyiben azok nem kívánnak intézmények közötti megállapodást kötni. A honlapunkon található megállapodást, illetve a befogadó nyilatkozatot ilyenkor a munkavégzés előtt ki kell tölteni, és le kell adni azért, hogy meggyőződhessünk a munkavégzés körülményeiről, illetve arról, hogy a befogadó szervezet tisztában van a jogszabályi kötelezettségekkel. Iskolánk a 9–11. évfolyamos tanulói számára lehetőség szerint három tanévre, arányosan elosztva szervezi meg, vagy biztosít időkeretet a legalább ötven órás közösségi szolgálat teljesítésére, amelytől azonban indokolt esetben a szülő kérésére el lehet térni. A közösségi szolgálatot az adott tanuló esetében koordináló pedagógus vagy a mentor az ötven órán belül legfeljebb öt órás felkészítő, majd legfeljebb öt órás záró foglalkozást tart. Egy órán hatvan perc közösségi szolgálati idő értendő azzal, hogy a helyszínre történő utazási idő nem számítható be a teljesítésbe. Alkalmanként legkevesebb egy, legfeljebb három órás időkeretben végezhető a tevékenység. Tanítási időben a közösségi szolgálat a tanuló lakóhelyének vagy iskolájának legfeljebb 30 kilométeres körzetén belül szervezhető meg.

A 18. életévét be nem töltött tanuló olyan közérdekű tevékenységet folytathat, amely megfelel életkorának, testi, értelmi és erkölcsi fejlettségének, illetve képességeinek, valamint amely nem veszélyezteti egészségét, fejlődését és tankötelezettségének teljesítését. A 18. életévét be nem töltött tanuló 20 óra és 6 óra között munkát nem végezhet.

- 18 éves kor alatt 14 óra pihenőidőt kell két nap között biztosítani;
- 16 éves kor alatt napi 3 órát és heti 12 órát tevékenykedhet a tanuló 1 nap pihenéssel;
- 16 és 18 éves kor között 4 és fél órát lehet naponta tevékenykedni, hetente összesen 18-at.

A közösségi szolgálatot az iskola adminisztrálja, annak teljesítését, a be- és elosztását, elsősorban az osztályfőnökök koordinálják. A közösségi szolgálat során a tanuló naplót köteles vezetni, amelyben rögzíti, hogy mikor, hol, milyen időkeretben és milyen tevékenységet folytatott. A tevékenységi naplót (zöld könyvecske) iskolánk biztosítja a tanulók részére. Az osztályfőnök az osztálynaplóban, a törzslapon és a bizonyítványban dokumentálja a közösségi szolgálat teljesítését. Ha tanuló iskolát változtat, akkor a közösségi szolgálat teljesítéséről igazolást állítunk ki két példányban, amelyből egy példány a tanulónál, egy pedig az intézménynél marad.

A zárás keretében kaphatják meg a tanulók az igazolásokat. Ehhez kapcsolódhat a fogadó intézmények programértékelése is. Minden tanulónak lehetőséget kell adni a megszólalásra, élményeinek, tapasztalatainak elmondására, melyhez a tanuló felhasználtja a folyamatosan vezetett saját naplóját, fényképeit, prezentációját. A záró programot (11. évfolyam végén) igyekszünk jól megszervezni, hiszen az élmény a tanulók későbbi önkéntes tevékenységének alapját képezheti.

2. 1. 7. Alkalmazott pedagógiai eljárások

A gimnáziumunkban alkalmazott pedagógiai eljárások legfőbb csoportjai a következők:

- frontális osztálymunka során a klasszikus retorika magas szintű alkalmazása;
- a különbségekre figyelő, tanulásszervezési módok; képességfejlesztő technikák (pl. megerősítés, modell- és mintaállítás, szerepjáték, dramatizáló tevékenység,);
- kooperatív tanulásszervezés; tevékenységközpontú és speciális módszerek bevezetése;
- meggyőzés, felvilágosítás, tudatosítás, a tevékenység megszervezésének eljárásai (pl.: megbízás, ellenőrzés, értékelés, gyakorlás), a magatartásra ható eljárások: ösztönző eljárások (ígéret, biztatás, elismerés, dicséret, az iskolában használatos jutalmazás formái);
- korszerű mérésmethodika: diagnosztikus tudásszint mérés; csoportmunkák; adatokra épülő egyéni és csoportos fejlesztés; projekt módszer; tantárgyi integráció.

2. 2. Gimnáziumunk egészség-, környezet- és fogyasztóvédelmi programja

2. 2. 1. Diákjaink szociális helyzete és a szociális hátrányok enyhítése, az esélyegyenlőség biztosítása

A gimnázium beiskolázási körzete az egész fővárosra és a környező településekre is kiterjed. Tanulóink mindössze 3-4%-a lakik a VII. kerületben, mintegy 30%-a szomszédos kerületekben (V., VI., VIII., XIV.) és 20%-a jár be naponta Budapest környékéről.

Diákjaink többsége szellemi foglalkozású szülők gyermeke. A szülők több mint 70%-a felsőfokú végzettséggel rendelkezik. Ez is hozzájárul ahhoz, hogy csaknem minden tanulónk egyetemen vagy főiskolán szeretne továbbtanulni. Diákjaink szociális helyzete az átlagosnál jobb. Negyedrészüik él csonka családban. A veszélyeztetett tanulók aránya évek óta 8-10%, ezen belül a hátrányos helyzetű tanulók aránya 3%. Halmozottan hátrányos helyzetű tanulóink jelenleg egy van. A veszélyeztetettség leggyakoribb oka a családi háttér és egészségügyi problémák.

A hátrányos helyzet felismerését nehezíti az ifjúságvédelmi felelős munkakörének megszüntetése és a személyes adatok megadásának önkéntes elve, miközben az iskolától ezen adatok pontos ismeretét várják el. Ezért továbbra is fontosak tanulókkal folytatott egyéni vagy/és csoportos (esetleg célzott) beszélgetések, az osztályban tanító kollegák jelzései, illetve az Alma Mater Alapítványhoz benyújtott kérelmek. Ezt a tevékenységet az iskolában dolgozó pszichológus is segíti, s természetesen az iskolaorvos illetve védőnő jelzései is nélkülözhetetlenek.

Tapasztalataink szerint nem minden család részesül rendszeres gyermekvédelmi támogatásban azok közül, akik arra jogosultak lennének. A szülői értekezletek és a családlátogatások alkalmával fel kell hívnunk az érintett szülők figyelmét a lehetőségre és a jogosultság feltételeire.

A kötelező iskolai programok ingyenesek (tantervi múzeumlátogatások, uszoda, korcsolya). A nem kötelező, de a tantervben szereplő programok költségéhez pedig az Alma Mater Alapítvány ad segítségét (osztálykirándulások, erdei iskola). Az elmúlt években egyetlen diákunknak sem kellett itthon maradni anyagi nehézségek miatt (amennyiben az tudomásunkra jutott). Az esetleges tábori pályázatokon nyert összeget pedig – a rászorultság szerint – differenciáltan használjuk fel.

Az Alma Mater Alapítvány – a szülők felajánlásaiból – rendszeres ösztöndíjat biztosít (étkezési támogatásra és utazási bérletre); segítséget nyújt a külföldi cserekapcsolatokban való

részvételhez, a végzősök költségeinek csökkentéséhez, a tanévkezdéshez (tankönyvvásárlás). A tankönyvek jelentős részét szükség esetén az iskolai könyvtár ingyenesen kölcsönzi.

E feladatok végrehajtásáért elsősorban a nevelési igazgatóhelyettes, az osztályfőnökök és az Alma Mater alapítvány kuratóriuma a felelős.

Az oktatási esélyegyenlőség biztosítására a tantestület elfogadta a pozitív diszkrimináció elvét a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók iskolánkba történő felvételekor. Ebben az esetben alacsonyabban állapítjuk meg az általános iskolából hozott pontok minimumát (2009-ben 56 helyett 51 pontban), illetve felvételi eredményük elbírálásakor többletpontokat adunk (maximum 30 pont).

Az esetleges súlyos családon belüli egyéb gondok megoldásában az iskola a megfelelő hivatali szervek bevonásával, figyelmének felkeltésével tud diákjainak segítségére lenni. Ebből a szempontból különösen fontos a jó szülő-tanár kapcsolat.

2. 2. 2. Iskolánk egészségnevelési és mentálhigiénés programja

Az egészségfejlesztés az összes nem terápiás egészségjavító módszer gyűjtőfogalma, magába foglalja a korszerű egészségnevelés, az elsődleges prevenció, a mentálhigiéné, az egészségfejlesztő szervezetfejlesztés, az önsegítés feladatait, módszereit. Az egészségnevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata. Az egészségügyi hátrányok leküzdésében az iskolaorvos és a védőnő, valamint a testnevelő kollégák illetve a nevelőtestület minden tagja segítheti a diákokat. Itt is, mint minden hátrány enyhítésében számítanunk kell, a diákok egymás iránti szolidaritására, illetve segítenünk kell ennek kialakulását.

Az egészségnevelési program keretében megjelennek az alábbi témák:

- az egészséges táplálkozás témái
- a szenvedélybetegségekkel való foglalkozás
- a szexuális felvilágosítás és nevelés, a családtervezés alapjai, az AIDS prevenció
- a betegség és a gyógyulást segítő magatartás (elsősegélynyújtás, gyógyszer- használat)
- a testi higiénia
- a környezeti ártalmak (zaj, légszennyezés, hulladékkezelés)
- a személyes biztonság (közlekedés, rizikóvállalás)
- a testedzés, a mozgás, a helyes testtartás.

Az egészségfejlesztési tervet egyeztetjük a diákokkal és a szülőkkel, az iskolához szorosan kapcsolódó más szakemberekkel. Részletes leírás az osztályfőnöki órák helyi tantervében szerepel.

Az iskolai egészségnevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- a) Az osztályfőnöki órákon feldolgozott ismeretek. Évente 10 osztályfőnöki órát kell egészségnevelésre fordítani, melyek közül négyet a gimnázium központi szervezéssel átvállal;
- b) Évente kétszer (ősszel és tavasszal) egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó projekttevékenység szervezése diákjaink számára;
- c) Az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele
  - évente egy alkalommal az egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában;
  - a tanulók egészségügyi és higiéniai szűrővizsgálatának megszervezésében. (A tanulónak évenként legalább egyszer fogászati, szemészeti és általános szűrővizsgálaton kell részt venniük.)
- d) A helyi tantervben szereplő tantárgyak tananyagai;
- e) Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások pl. az erdei iskola programjai, osztályonkénti gyalog- vagy kerékpártúra szervezése.

E tevékenységek koordinálása a nevelési igazgatóhelyettesből, az osztályfőnöki, a biológia-kémia és a testnevelés munkaközösség vezetőiből, az iskolaegészségügyi szolgálat képviselőjéből és az iskolapszichológusból álló mentálhigiénés munkacsoport feladata. Közösén készítik el minden évben az egészségnevelési/ egészségfejlesztési tervet, melyben a korosztálybeli sajátosságok mellett törekszünk a módszertani változatosságra is (előadás, film, beszélgetés).

2. 2. 3. Az első-segélynyújtási alapismeretek elsajátításának terve

Az első-segélynyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat;
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb első-segélynyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- Tanulóink rendelkezzenek megfelelő ismeretekkel a végtagsérülések (rándulás, ficam), törések, égési sérülések, lázcsillapítás, vércukorszint miatti rosszullétek, epilepsziás rohamok,

szív eredetű rosszullét, ájulás, allergia, mérgezések, csípések, szúrások (kullancs, méh, darázs) okozta problémák, idegen test légutakba kerülése, hőmérséklet okozta megbetegedések (napszúrás, lehülés), elektromos áram okozta balesetek vonatkozásában.

- A tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- az iskola megőrzi jó kapcsolatát az Országos Mentőszolgálattal és a Vöröskereszttel;

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- az őszi és tavaszi projekthéten az OMSZ és a Vöröskereszt szakemberei által tartott elsősegély-nyújtási oktatás a 9-11. évfolyamnak;
- a helyi tantervben szereplő tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

Biológia: rovarcsípések, légúti akadály, artériás és ütőeres vérzés, komplex újraélesztés;

Kémia: mérgezések, vegyszer okozta sérülések, savmarás, égési sérülések, forrázás, szénmonoxid mérgezés;

Fizika: égési sérülések, forrázás, áramütés okozta sérülések;

Testnevelés: végtagsérülések (ficam és zúzódás, magasból esés).

- az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott elsősegély-nyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás balesetknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja.

2. 2. 4. A mindennapos testmozgás megvalósítása és tanulóink fizikai és motorikus képességek felmérése

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja megegyezik az Nkt. 27.§ (11) bekezdésében meghatározottakkal. A normál délelőtti órakeretben 3 testnevelésórát tartunk. Az iskola infrastrukturális korlátai miatt a tanórák közül kettőt időszakonként tömbösítünk azért, hogy diákjaink eljussanak megfelelő atlétikai pályára, uszodába vagy korcsolyázni. A hét két (másik) napján – a délelőtti tanítási időkereten belül – pedig a diákok évfolyamonként úgynevezett sportsávon rotációs rendszerben választhatnak mozgásformát. Ezek (jelenleg) röp-és kosárlabda, aerobic (lányok), társas- és néptánc. Azok a tanulók, akik versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt sportolók, félévenként kötelesek sportszervezetük, egyesületük által kiállított igazolást leadni, hogy az egyesület keretein belül szervezett edzésen vesznek részt. Amennyiben diákjaink legalább két napon részt vesznek

valamelyik iskolai sportkör délutáni foglalkozásain, szintén mentesülhetnek a sportsávon szervezett foglalkozások alól.

A fizikai és motorikus képességek felmérését minden tanévben elvégezzük, az adatokat központilag rögzítjük és összehasonlítjuk az előző évi eredményekkel. A méréseket nem osztályozzuk. Iskolánkban a tanulók felmérésére a Hungarofit és Mini Hungarofit tesztrendszert használjuk.

A Hungarofit a test általános izomerejét, erő- állóképességét hat motorikus próba alapján értékelő tesztrendszer, amely a terhelhetőséggel / egészséggel összefüggő fittség műszerek nélküli objektív mérésére használható, amely méri és értékeli az egészség szempontjából leglényegesebb kondicionális képességeket:

- az aerob kapacitást, amely a kardiorespiratorikus rendszer állóképességének legjobb mérőszáma
- azon izomcsoportok erejét, erő- állóképességét, amelyeket a mindennapi tevékenységünk során leggyakrabban használunk, és amelyek gyengesége például a tartási rendellenességek leggyakoribb okozói.

A hat motorikus próba a következő: helyből távolugrás, fekvőtámaszban karhajlítás és –nyújtás, hason fekvésből törzsemelés és –leengedés, hanyattfekvésből felülés és visszaereszkedés; lökés egy kézzel dobóterpeszből tömött labdával, tömött labdavesztés két kézzel, a fej fölött hátra.

A Mini Hungarofit próbarendszer belső szerkezeti egysége megengedi, hogy csak az első négy próbában elért teljesítmény alapján minősítsük a vizsgált személy izomerejének állapotát.

A tanulók fizikai, motorikus képességeinek felméréséhez a következő a próbákat használjuk mindkét nemnél: Cooper-teszt, helyből távolugrás, hanyattfekvésből felülés és visszaereszkedés, karhajlítás és nyújtás fekvőtámaszban, hason-fekvésből törzsemelés és leengedés, kötélmászás. Az előzőek mellett a fiú tanulóknál: karhúzás nyújtón, tolódás korláton, négyütemű szabadgyakorlat, helyből magasugrás – súlypont-emelkedés, kétkezes mellsőátadással két méter távolságra a faltól folyamatos átadások, tömött labdavesztés két kézzel, a fej fölött, lökés egy kézzel dobóterpeszből az ügyesebb kézzel, tömött labdával. A gyakorlatok részletes leírása a testnevelés tantárgy helyi tantervében található.

A mérés lebonyolításának időszakát (szeptember-október) gimnáziumunk éves munkaterve tartalmazza.

2. 2. 5. Környezeti nevelési program

„Senki sem követhet el nagyobb hibát, mint az, aki azért nem tesz semmit, mert csak keveset tudna tenni.” (Burke)

Minden ember minden nap úgy kell, hogy élje az életét, hogy ne vegyen el többet a természettől, mint amennyire valóban szüksége van, a lehető legkevesbé szennyezze azt. Keresse a harmóniát az élő és élettelen természettel. Az iskola feladata mindehhez a tudományos háttér elsajátíttatása, az önképzésre való képesség, az egyéni felelősség felismertetése, a pesszimista tehetetlenség helyett egy pozitív szemléletű, tevőleges életre való felkészítés.

Az iskola környezeti nevelése szolgálja az ökológiailag, szociálisan, gazdaságilag és politikailag fenntartható társadalom számára szükséges kulcskompetenciák kialakulását. A környezet és az egészség egymástól el nem választható fogalmak. A természeti környezet óvása, védelme nélkül nem beszélhetünk egészséges emberi életről sem, mivel az ember a természet része. Az általa okozott környezeti szennyeződések károsan hatnak vissza saját szervezete működésére

A problémák egyedül nem megoldhatók, ezért a környezeti nevelés fontos célja az együttműködésre nevelés, az egymásra odafigyelés, az egymás iránti szeretet kialakítása, a társadalomba való beilleszkedés képességének kifejlesztése. A jövő problémái sok esetben még beláthatatlanok, ezért fontos feladata a környezeti nevelésnek a kreativitás, az önálló ismeretszerzés és kritikus, problémamegoldó gondolkodás képességének kialakítása, fejlesztése.

Környezeti nevelésünk célja:

- Igyekezzen a személyiség egészére hatni: a tudatra ismeretekkel, az érzelmekre élménnyel, az akaratra célratörő tevékenységekkel.
- Terjessze ki a tanulók környezetét időtávtatban a múlt és a jövő felé egyaránt; térben a belső világuktól a közvetlen környezeten át a globális történésekig; méretekben az aprótól az átfogóig.
- Rendszerszemléletre nevelés, globális összefüggések megértése.
- Alternatív, problémamegoldó gondolkodás, döntésképesség fejlesztése, ok-okozati összefüggések keresése.
- A természet, az élet, a biológiai sokféleség jelentőségének megértése.
- Létminőséghez szükséges értékek megismerése, és a viselkedési normák kialakítása.

- Konfliktuskezelés, tolerancia, természeti, társadalmi felelősség fejlesztése.
- Helyes értékrend, erkölcs és életviteli szokások formálása.
- Környezet és egészség-tudatosság erősítése, az egészség és a környezet összefüggéseinek vizsgálata.
- Fogyasztás helyébe az életminőség prioritásának helyezése.
- Fenntarthatóságra való nevelés az ökológiai szemléletmód segítségével.
- Helyi célok megfogalmazása (pl. faültetés, madárvédelem, szelektív hulladékgyűjtés, iskolai büfé „zöldítése”, energiatakarékosság, helyi védettség stb.);
- A természeti, épített, szociális környezetünk (lakóhely) ismerete, óvása, fejlesztése.
- Ismerjék a legfontosabb városi problémákat, a megelőzés és megoldás lehetséges módjait; (lakásügy, szegénység, kábítószer, közlekedés, bűnözés, fajgyűlölet, gazdasági fejlődés).
- Hagyományok őrzése. Ősi mesterségek megismerése.

Nem hagyományos szervezésű tanórai lehetőségek

➤ ***Erdei iskola***

Az erdei iskola olyan – általában négy napos, - szorgalmi időben megvalósuló, a szervező intézmény székhelyétől különböző helyszínű, környezethez illeszkedő nevelési-tanulásszervezési egység. A tanítás tartalmilag és tantervileg egyaránt szorosan és szervesen kapcsolódik a választott helyszín természeti, ember által létesített és szocio-kulturális környezetéhez. Kiemelkedő nevelési feladata a környezettel harmonikus, egészséges életvezetési képességek fejlesztése és a közösségi tevékenységekhez kötődő szocializáció. Fontos helyszíne még a honvédelmi nevelésnek (Ludovika Zászlóalj), esetleg a határontúli magyar közösségekkel való kapcsolattartásnak (pl: a sátoraljaújhelyi táborozás kapcsán). Az erdei iskolát a helyi tantervben megjelölt tananyag feldolgozására, választható formában (a jogszabályi előírásoknak megfelelően) szervezzük meg.

➤ ***Terepgyakorlat***

A terepgyakorlat a környezet valóságában megszerzhető ismeretszerzésre összpontosít adott megfigyelések, vizsgálatok, kísérletek elvégzésével. Ilyen például egy tájolási, tájékozódási gyakorlat, növényhatározás, vízmintavételezést, talajvizsgálatot tanító gyakorlat. A gyakorlatot ekkor a tevékenységbe bevonható tantárgyak együttes időkeretének a terhére tervezzük (például az erdei iskolában).

➤ ***Projekt***

Ismereteinket mindig valamilyen feladat, vagy élethelyzet megoldása érdekében mozgósítjuk. Ahhoz, hogy egy környezeti problémára eredményes megoldást tudjunk adni, a

tevékenységünknek is integrálnak kell lennie. A környezettel való ismerkedés egyszerre kínál feladatokat, jelenít meg problémákat és kínál örömforrást, értéket. (A témák sokszínűek lehetnek, például: hogyan függünk a természettől, mindennapi szemetünk, így fogyasztunk, Budapest 1900-ban vagy 2100-ban stb.)

Tanórán kívüli lehetőségek

- Az érdeklődők számára nyári tábort szervezünk az évente meghatározott helyszínnel. Változó úti céllal külföldi tanulmányutakat szervezünk komplex környezeti nevelési tartalommal.
- Környezet- és természetismereti versenyeken, vetélkedőkön indítjuk tanítványainkat, rajz- és fotópályázatokon veszünk részt.
- A jeles napok megünneplése az iskolarádióban, plakátokon, akciókban, előadássorozatok szervezésével (például Föld napja – Vágvölgyi földrajzverseny).

A rejtett tanterv

- az iskolai megjelenésnek környezetbaráttá tétele
- természetes anyagok jelenlétének növelése, díszítőelemek szellemisége
- tanári példamutatás
- az iskolai büfé
- takarítás, világítás, víz- és energiafogyasztás, anyag és energiaminimalizálás igénye
- hulladékok kezelése, szelektív gyűjtés, szárazelemgyűjtés

2. 2. 6. Fogyasztóvédelmi oktatás gimnáziumunkban a NAT által megfogalmazott alapelvek alapján

A fogyasztóvédelmi oktatás célja elsősorban a fogyasztói kultúra fejlesztése, a tudatos és kritikus fogyasztói magatartás kialakítása. A tanulók életviteli nevelése, különös tekintettel a fogyasztási javak, és szolgáltatások területén, segítve eligazodásukat napjaink fogyasztói kultúráját meghatározó marketinghatások és viselkedési módok között. A tanulók tudatos vásárlóvá nevelése a személyiség- és közösségfejlesztés részfeladataként.

Tartalmi elemek:

- társadalmi és állampolgári kompetenciák kialakítása
- a jogait érvényesíteni tudó, a közéletben részt vevő és közreműködő fiatalok képzése; a szociális és társadalmi kompetenciák fejlesztése
- cselekvési kompetenciák kialakítása; értékrend formálása a fenntartható fogyasztás érdekében
- piac és áruismeret

Az oktatás szinterei:

Az egyes tantárgyak tanórai foglalkozásaiba jól beépíthetőek a fogyasztóvédelemmel kapcsolatos tartalmak a Nemzeti Alaptanterv által meghatározott műveltségi területeken belül. A jellemző fogyasztói magatartások kialakításán (kiválasztás, áruismeret, döntés, kockázatvállalás, bizalmi elv érvényesülése) túl a cél már a jogérzék kellő fejlesztése, a megfelelő jogismeret tanítása, valamint a szolgáltatásismeret, a fogyasztói értékrend és vállalkozásismeret átadása is. Fel kell őket készíteni a tudatos vásárlói létre, a hatékony érdekérvényesítésre, a társadalmi felelősségvállalásra. A tanórák során meg kell ismertetni a tanulókkal a piac, a marketing és a reklám szerepét, hogy a diákok értsék, valamint saját életükre alkalmazni tudják az alábbi fogalmakat:

Fogyasztói kultúra, termék, termék szerkezet, termékelemzés, áru, piac, marketing, reklám, kereskedelem, fogyasztóvédelem, tudatos fogyasztás, pénzgazdálkodás, takarékoság, gazdaságosság, minőség és biztonság, gazdálkodás, környezettudatos magatartás, vásárlási szokások kialakítása, a tudatos vásárlás szempontjai, a környezettudatos fogyasztás, kritikus fogyasztói magatartása, elektronikus kereskedelem, egészséges táplálkozás, étkezési szokások.

A fogyasztóvédelmi oktatás tantárgyi bontás alapján:

Tantárgy	Tartalom	A megvalósítás módja és módszerei
Osztályfőnöki óra	A fogyasztóvédelemben használt fogalmak, Fogyasztóvédelmi intézmények, szervezetek ismertetése A kritikus fogyasztói magatartás kialakítása. A szociális és társadalmi kompetenciák fejlesztése A családban kialakult fogyasztói minta hatása A döntés, a kockázatvállalás A jogérzék fejlesztése, jogismeret, érdekérvényesítés A Békéltető Testület szerepe és feladatköre	Tanári és meghívott előadók prezentációja. Önálló gyűjtőmunka alapján tanulói kiselőadás Csoportmunka, szituációs játékok, tesztfeladatok, vita, gyűjtőmunka Papír-, szelektív hulladékgyűjtés szervezése Sajtófigyelés – Társadalmi felelősségvállalás (CSR)
Biológia	Egészséges táplálkozás Étkezési szokások, diéták Táplálkozás kiegészítők és divatjaik Élelmiszerek tápanyagtartalma E-számok, táplálék-kiegészítők, összetevők, vitaminok Élelmiszer-címkézési szabályok Génmódosított élelmiszerek (GMO) Biotermékek Állatkísérletek Fenntartható fogyasztás Környezettudatos fogyasztás, gazdálkodás	Önálló gyűjtőmunka alapján tanulói kiselőadás Csoportmunka, szituációs játékok, tesztfeladatok, vita, gyűjtőmunka Feladatlap, étrendkészítés Gyűjtések és akciók szervezése -élelmiszercímkék Sajtófigyelés – Megtévesztő reklámok az élelmiszerek, táplálkozás területén Tanulói kísérletek
Kémia	Gyártási technológiák Élelmiszerek kémiája Élelmiszerbiztonság	Csoportmunka, szituációs játékok, tesztfeladatok, vita Megtévesztő reklámok az

	Élelmiszeradalékok (E-számok) Kozmetikumok, tisztítószer Háztartási vegyszerek, kozmetikumok célszerű és tudatos használata	élelmiszerek, kozmetikumok használatában Tanári demonstráció Tanulói kísérletek
Fizika	Műszaki ismeretek a fogyasztóvédelemben Mérőeszközök (villany, gáz, víz mérőórák) Közmű ismeretek Újrahasznosítható energiaforrások	Csoportmunka, tesztfeladatok, gyűjtőmunka Mérési feladatok önállóan és csoportmunkában
Földrajz	Eltérő fogyasztási struktúrák és szokások Az utazó jogai; A fogyasztók joga az Európai Unióban; Fogyasztói magatartás Magyarországon és külföldön	Tanári magyarázat Önálló gyűjtőmunka alapján tanulói kiselőadás
Matematika	Pénzgazdálkodás Takarékosság Mértékegységek Pénzügyi szolgáltatások, bank és biztosítás Kamatszámítás (THM) Befektetések Öngondoskodás	Tanári magyarázat Átváltás, mértékegységek, százalékszámítás, kamat-és hozadékszámítás Sajtófigyelés – Pénzügyi szolgáltatások, befektetések, megtévesztő reklámok
Magyar nyelv és irodalom	Reklámnyelv, feliratok: a reklám kommunikációs csapdái Érdekérvényesítés, jogi nyelvezet	Vita, szituációs játék Kérélmek, panaszlevelek fogalmazása
Történelem	Fogyasztói jogok Magyarországon és az Európai Unióban A fogyasztóvédelem története (céhek, manufaktúrák, kis- és nagyvállalkozások, tröszt, konzern, szindikátus) A reklám története Pénzgazdálkodás, piacgazdálkodás Szociális és társadalmi kompetencia fejlesztése Alapvető fogyasztói magatartásformák A fogyasztóvédelmi szervezetek, intézmények Társadalmi felelősségvállalás	Tanári és meghívott előadók prezentációja. Önálló gyűjtőmunka alapján tanulói kiselőadás Csoportmunka, tesztfeladatok, gyűjtőmunka, feladatlap, Gyűjtések, és különböző akciók szervezése Sajtófigyelés – Társadalmi Felelősségvállalás
Informatika	Elektronikus kereskedelem (e-kereskedelem), Internetes fogyasztói veszélyforrások, Telefónia Internetes szolgáltatások; Könyvtárhasználat	Önálló gyűjtőmunka alapján tanulói kiselőadás Önálló ismeretszerzés az interneten keresztül
Médiaismeret	A reklám képi nyelve és hatásai Tudatosítást irányító fontosabb kérdések a NAT alapján: „Miért van annyi reklám a világban? Mi a reklám célja, szerepe és hatása? Vajon mit lehet és mit nem reklámozni? Milyen szempontok szerint, milyen módon értelmezhető egy reklámfilm? A fogyasztói döntések milyen hatással lehetnek a gazdaságra? Milyen kölcsönhatással vannak egymásra a média és a fogyasztói társadalom?”(NAT)	
Testnevelés	Az vagy, amit megeszel Wellness, fitness Mindennapi egészségünk; Táplálék-kiegészítők	Tanári magyarázat Személyes kompetenciák kialakítása
Rajz és vizuális kultúra	Reklám	Reklámkészítés (vizuális, audiovizuális eszközök alkalmazása), Montázskészítés
Egyéb	Közgazdasági / környezetismereti szakkörök; Az iskolai büfé Táborok, Erdei iskola Üzem- és gyárlátogatás, fogyasztóvédelmi szervezetek munkájának megismerése	

2. 3. Az iskolai munka feltételei és szinterei

2. 3. 1. A tárgyi feltételek

Az iskola épülete több mint 120 éves, melynek teljes rekonstrukciója 2005-ben fejeződött be. Az épületben a nevelő-oktató munka szinterei:

19 osztályterem,

14 szaktanterem (a 2. emeleten a biológia, a kémia, és a kémia labor, valamint a két informatika; az első emeleten a fizika és a fizika labor, a neolatin és a német; a földszinten az angol; a pincszinten a földrajz-média és a magyar-történelem; a tetőtérben a művészeti és az orosz);

1 tornaterem és a – a pincében kialakított – 2 tornaszoba és konditerem;

1-1 új ebédlő (melegítő konyhával), díszterem, diákszoba a tetőtérben, a földszinten könyvtár, orvosi szoba és öltöző, büfé, valamint a pincszinten kialakított aula.

Mindkét informatika termünk korszerű számítógépekkel felszerelt. Az épületen belül megvalósítottuk a vezeték nélküli internet-hozzáférést (wifi). A szaktantermekben projektorok segítik a munkát (jelenleg 12), közülük négy teremben digitális tábla is működik. Elkezdjük az osztályteremek projektorral való ellátását (jelenleg 5 osztályterem). Sikerült minden osztályteremben zárható szekrényt (rekeszt) biztosítani valamennyi tanulónknak.

Az aulát új színpaddal, világítástechnikával és függönnyel láttuk el; célunk egy minimális hangszigetelés kialakítása. Azonban jelenleg sincs olyan fedett tér, ahol összes tanulónk elférhetne. Így ünnepélyeink, rendezvényeink költségeinek csökkentésének érdekében együttműködünk a Madách Színházzal.

Mivel az épület a főváros belterületén fekszik és udvara is kicsi, gondot okoz a tanulók mozgásigényének megfelelő kielégítése. A problémát külső helyszínek bevonásával (uszoda, sportcsarnok, műjégpálya) tudjuk megoldani. Távlati célunk egy többfunkciós sportudvar kialakítása. Hamarosan sork kerül a tűzfal megújítására.

A pedagógus létszám emelkedésével (több mint 50 főre) szükségessé vált a tanári szoba. Ezt a problémát a szintén a földszinten található tanári pihenő enyhíti. Megoldottá vált a tantestület megfelelő mennyiségű (12) számítógéppel és fénymásolóval (3) való ellátása. Önálló tanári munkahelye csak a biológia-kémia, a fizika, az ének-rajz és a testnevelés tantárgyakat tanítóknak van.

Az iskola működtetése 2013. január elsejétől a VII. kerületi Önkormányzat feladata, amit több önkormányzati céggel lát el. Az iskola takarítása és karbantartása az EVIKINT Kft.-hez tartozik. Ők a munkáltatói a takarítóknak és a karbantartóknak. A portaszolgálatot és az

ebédeltetést pedig a Bischitz Johanna Humánszolgáltató látja el. Ők a munkáltatói a portásoknak, a konyhai személyzetnek és a gazdasági dolgozóknak.

2. 3. 2. A személyi feltételek

A nevelőtestület legfőbb feladata, hogy jól és hatékonyan végezze nevelői és oktatói feladatát, amely elsősorban a pedagógiai kultúra személyes és közösségi színvonalától függ. A személyes kompetenciákról új pedagógus kiválasztását megelőzően egy állásinterjú és egy próbatanításon győződünk meg, amelyeken részt vesz az iskolavezetésen kívül az adott szak munkaközösség-vezetője is. A pályakezdő (gyakornok) kollegákkal az igazgató által megbízott mentorok foglalkoznak. A nevelőtestület minden tagja a törvény által előírt végzettséggel rendelkezik, többen szaktanácsadók, vagy vezetőtanárként a tanárképzésben vesznek részt. A tantestület stabilitását mutatja, hogy tanáraink kétharmada több mint 10 éve tanít iskolánkban.

Akkor tudnak csak a tanulók érdekeinek és céljainak leginkább megfelelően dolgozni, ha egységes célkitűzéseket egységes színvonalú munkával próbálunk elérni. Feltétlenül szükséges ezért, hogy a nevelőtestületen belüli szakmai munkaközösségek az egyéni mindennapos munka mellett közösen megállapított és elfogadott oktatási célokat és színvonalat képviseljének. Ennek érdekében a munkaközösség tagjai által választott és az igazgató által kinevezett munkaközösség vezetőjének vezetésével, a megítélése szerinti gyakorisággal, de legalább tanévenként négy alkalommal munkaközösségi értekezlet keretében a szakmai csoportok megbeszélnek és értékelik az eltelt időszak, illetve az előttük álló periódus feladatait. Tíz munkaközösségünk számára lehetőség szerint közös lyukasórát is biztosítunk az órarendben.

Az iskolai munkát segíti egy félállású iskolapszichológus, egy rendszergazda, két iskolatitkár és laboráns segíti.

A tantestületen belüli kapcsolattartást és a vezetők munkamegosztását a Szervezeti- és Működési Szabályzat szabályozza. A legfontosabb kérdésekben – például az éves munkaterv alapelvei, bérpótlékok elosztása, a munkaterhek szabályozása, a Kollektív Szerződés módosítása – az igazgató a helyettesekkel, a gazdasági vezetővel, a Közalkalmazotti Tanács tagjaival és a szakszervezeti bizalmival egyeztet. Létrehoztunk egy középvezetői fórumot is, amelynek tagjai az előbbieken kívül a munkaközösség-vezetők és a diákmozgalmat segítő tanár. A megnövekedett feladatok miatti rendszeres információ-áramlást biztosítja a havonta hétfő délután tartott tantestületi értekezlet és a kedd déli röpgyűlések.

2. 3. 3. A pedagógusok helyi intézményi feladatai

A pedagógus alapvető feladata a tanulók nevelése, oktatása, a tananyag átadása, a tanulók teljesítményének ellenőrzése, értékelése.

Ezzel összefüggésben

- gondoskodik a tanulók személyiségének fejlesztéséről
- segíti a tehetségek felismerését, kiteljesedését
- segíti a hátrányos helyzetű tanulók felzárkózását
- rendszeresen tájékoztatja a szülőket a tanuló iskolai teljesítményéről
- segíti tanítványai pályaorientációját
- elvégzi a rá háruló adminisztrációs feladatokat
- aktívan részt vesz a nevelőtestületi értekezleteken, az iskolai rendezvényeken
- ellátja az iskolai munkával kapcsolatos felügyeletet (érettségi, OKTV, egyéb versenyek, folyosói felügyelet stb.)
- szükség esetén helyettesítési feladatokat lát el.

Az oktató-nevelő munka leginkább a tanórákon mérhető le, ezért az egyes tanárok óráit többféleképpen is értékeljük. Tovább működtetjük a tantestület által kidolgozott és elfogadott belső fejlesztésű Tanár Értékelési Rendszert. Ezen belül a vezetőség tagjai többször látogatnak órákat, nemcsak értékelési, hanem tapasztalatszerzési céllal is; 2008 óta a tanév végén pedig diákjaink értékelik valamennyi tanárukat.

A pedagógusok aktív tagjai az iskola közösségi életének, amely tevékenység döntően meghatározza az iskola légkörének alakulását (közös rendezvények – „fehér asztal”, pedagógus nap, közös sport, szalagavató-tánc, kirándulások).

A pedagógusok feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes felsorolását személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. A kötött munkaidő beosztását (teljes álláson heti 32) az igazgató határozza meg. Ahhoz, hogy az iskolánk által vállalt feladatokat szabályosan tudjuk teljesíteni a Mt. 93.§ (1) alapján a munkaidőt rugalmas szervezésű munkaidő-keretben határozzuk meg. Az első periódus szeptember elsejétől az első félév végéig, a második periódus pedig a 2. félév kezdő napjától az utolsó tanítási napig tart [Mt. 94.§ (1)]. A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait ennek alapján az alábbiakban határozzuk meg [326/2013. (VIII. 30.) Kormányrendelet]:

A) A neveléssel-oktatással lekötött munkaidőben (22-26 óra) végzett, a tantárgyfelosztásban is szerepeltethető tevékenységek:

- szakkör, érdeklődési kör, önképzőkör, tehetséggondozás,
- sportkör, tömegsport foglalkozás,
- egyéni vagy csoportos felzárkóztató, fejlesztő foglalkozás, előkészítő
- tanulószoba, tanulást, iskolai felkészülést segítő foglalkozás,
- pályaválasztást segítő foglalkozás,
- közösségi szolgálattal kapcsolatos foglalkozás
- diákönkormányzati-foglalkozás, ifjúságvédelmi feladatok,
- a szabadidő eltöltését szolgáló csoportos foglalkozás (ha nem csak kísérés),
- tanulmányi, kulturális verseny, házi bajnokság (a szervezés és a felügyelet kivételével),
- az érettségi, különbözeti, felvételi, átvételi és osztályozó vizsgák, szóbeli próbaérettségi lebonyolítása (nem felügyelet és javítás),
- nyílt napon bemutató órák tartása,
- szakszerű helyettesítés

B) A kötött munkaidő fennmaradó részében (32 óráig) végzett tevékenységek:

- foglalkozások, tanítási órák előkészítése, kísérletek, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása,
- a tanulók teljesítményének értékelése, a tanulók dolgozatainak javítása
- az intézmény kulturális- és sportéletének, versenyeknek, a szabadidő hasznos eltöltésének megszervezése, felügyelete,
- a tanulók felügyelete előre tervezett beosztás szerint (óráközi szünetekben), vagy alkalmasszerűen (vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken),
- eseti helyettesítés, készenlét,
- a pedagógiai tevékenységhez kapcsolódó ügyviteli tevékenység, a megtartott tanítási órák aznapi dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- az intézményi dokumentumok készítése, vezetése,
- a szülőkkel történő kapcsolattartás, szülői értekezlet, fogadóóra megtartása,
- osztályfőnöki munkával összefüggő tevékenység,
- pedagógusjelölt, gyakornok szakmai segítése, mentorálása,
- nevelőtestület, a szakmai munkaközösség munkájában történő részvétel,
- munkaközösség-vezetés,
- az intézményfejlesztési feladatokban való közreműködés,
- környezeti neveléssel összefüggő feladatok ellátása,
- iskolai szertár fejlesztése, karbantartása,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken.

2. 3. 4. Az osztályfőnöki munka tartalmi és feladatai

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízta meg minden tanév februárjában elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve. Munkájáért osztályfőnöki pótlékot kap. Feladata, hogy céltudatosan összehangolja a nevelési folyamatokat, alaposan megismerje tanítványainak személyiségét és elősegítse a társadalomba való beilleszkedésüket. Mindezek érdekében együttműködik:

- az osztályban tanító tanárokkal az egységes követelmények és eljárások érdekében. Körültekintően előkészíti a félévi és az év végi konferenciákat.
- a szülői házzal; szülői értekezleteken beszámol az osztály neveltségi és tanulmányi helyzetéről, ismerteti a soron lévő feladatokat, bővíti egyes nevelési kérdések megvitatásával a szülők és saját ismereteit, tanácsokat ad, törekszik a család és az iskola nevelési munkájának összehangolására. Ügyel arra, hogy a szülők rendszeresen tájékozódhassanak gyermekük tanulmányi előmeneteléről és az iskolai élet eseményeiről. Részt vesz az összevont szülői értekezleteken.
- az ODB-vel: tudatosan felhasználja segítségüket; észrevételeiket, javaslataikat igényli és hasznosítja. Az ODB-t tanácsaival segíti, hogy kötelességei teljesítésével párhuzamosan minél szélesebb körben élhessenek diák-önkormányzati jogaikkal.

Az osztályfőnök tehát egyrészt a tanulót, a tanulóközösséget képviseli az iskolában a tantestület felé, pl. egy osztályozó értekezleten a tanulók személyes megismerése alapján tanácsaival segíti a megfelelő döntések meghozatalát, másrészt a társadalmi környezet jelenségeit közvetíti a tanulók felé, pl. felhívja a diákok figyelmét egy-egy társadalmi aktualitásra, egy-egy valós élethelyzetre, például egy drog-prevenációs foglalkozás során.

Az osztályfőnök nem csak szervezi az osztály életét, hanem tudatosan alakítja azt az osztályfőnöki óra segítségével, illetve a tanórán, és sok esetben iskolán kívüli programokkal.

Az osztályfőnökre az utóbbi időben egyre több adminisztrációs többletfeladat is hárul, pl. az előre hozott érettségihez kapcsolódóan az osztályozóvizsgák, a diákok kötelező közösségi szolgálatának adminisztrálása az iskolai dokumentumokban.

Az osztályfőnöki munka eredményességének növelésére javasolt módszerek:

- szükség esetén az igazgató hozzájárulásával az osztályban tanító tanárokat tanácskozássra hívhatja össze,
- indokolt esetben az iskolapszichológus segítségét kérheti, családlátogatást végezhet,
- az osztályában órákat látogathat,
- segítheti szabadidős programok szervezését, a közösség fejlesztése céljából.

Az osztályfőnökök feladatai:

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Megismerteti a tanulókkal jogaikat és kötelességeiket (Házirend).
- Figyelemmel kíséri az egyes tanulók előrehaladását, fejlődését, hiányzásait. A tanulók mellett áll, és segíti őket iskolai életük nagy fordulópontjainál, pl. emelt szintű csoport választása, osztályozó vizsgák, előrehozott érettségi vizsgák, jelentkezés az érettségire, továbbtanulás stb.

- Vezeti a félévi és év végi osztályozó konferenciákat, minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, a tanuló személyiségének, körülményeinek alapos ismeretében segíti a korrekt döntések meghozatalát.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Szülői értekezleteket tart. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok, anyakönyvek, beírási napló megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása, statisztikai adatszolgáltatás, a kötelező közösségi szolgálat teljesítésének követése, bevezetése a naplóba, törzslapra, bizonyítványba.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében. Egy-egy részfeladat elvégzésével diákjaival együtt bekapcsolódik a nagy iskolai rendezvények lebonyolításába.
- Osztályával együtt osztályszintű rendezvényeket szervez, pl. osztálykirándulás, karácsonyi ajándékozás, megemlékezések, hangverseny-, színház-, mozi látogatások.
- Valamennyi új 9. osztály osztályfőnöke a 9. osztály megkezdése előtt májusban szülői értekezletet tart, részt vesz a testvérosztály fogadásán és a gólyatáborban.
- A diákokkal közösen kiválasztja és megbízza az osztály diákbizottságának tagjait. Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Folyamatosan segíti a diákokat a helyes tanulási módszerek kialakításában.
- Diákjaival együtt elkészíti az osztály dekorációját, közösen kialakítják az osztály életterét. Igényességre, rendre, a környezet megóvására neveli diákjait.
- Egymásra épülő tematikával osztályfőnöki órákat tart. Az osztályfőnöki órák tematikájában nagy hangsúlyt fektet – az osztályfőnöki munkatervben szereplő – alábbi témákra: erkölcsi értékrend és reális önismeret kialakítása, életvezetési modellek megalapozása, családi életre nevelés, a reális pályaválasztás segítése, a demokrácia alapelveinek közvetítése, hazaszeretetre, nyitottságra, toleranciára nevelés, az ökológiai szemlélet formálása, egészséges életmódra nevelés, konfliktuskezelési technikák kialakítása, kritikus gondolkodásmód, önálló döntés képességének kialakítása. Törekszik arra, hogy a kooperatív technikára épülő órák számát növelje, drámajátékokkal, projektfeladatok beépítésével, meghívott előadókkal, kortárs-oktatókkal stb. érdekessé tegye az osztályfőnöki órákat.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra. Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.

Munkájában az osztályfőnöki munkaközösség és a munkaközösség által felkért osztályfőnök-helyettes segít, aki rendszeresen együttműködik az osztályfőnökkel az osztály nevelési programjának megvalósításában. Az osztályfőnök hiányzása esetében elvégzi az osztályfőnöki teendőket.

2. 3. 5. Az iskolai struktúra

Gimnáziumunk osztályszerkezete az elmúlt években folyamatosan változott. Az 1998/99-es tanév óta iskolánk négy és hat évfolyamos gimnáziumként működött. A 2004/2005-ös tanévben indítottuk először öt évfolyamos nyelvi előkészítő osztályt angol és német nyelvből. Ugyanakkor a fenntartóváltással a 2006/2007-es tanévtől a hat évfolyamos képzés felmenő rendszerben megszűnt. Iskolánk így **négy és öt évfolyamos gimnáziummá** vált.

2003-tól a korábbi 16 tanulócsoporthoz szerkezet 18 tanulócsoporthoz változott. Ezt a felújítási munkálatok során megnövekedett terület tette lehetővé (szaktantermek a tetőtérben és a pincében; több, de kisebb alapterületű törzstanterem az emeleti szinteken). A 2008/09-es tanévtől 19 tanulócsoporthoz működünk. A fenntartó engedélyét megkaptuk, a szükséges törzstantermet kialakítottuk. Az osztályszerkezet a következő néhány évben terveink szerint így alakul:

Tanév/ Osztály	Négy évfolyamos				Öt évfolyamos					Gimnázium összesen
	9.	10.	11.	12.	9. NY	9.	10. (11.)	11. (12.)	12. (13.)	
2012/13	2	2	3	2	2	2	2	2	2	19
2013/14	2	2	2	3	2	2	2	2	2	19
2014/15	3	2	2	2	2	2	2	2	2	19
2015/16	2	3	2	2	2	2	2	2	2	19
2016/17	2	2	3	2	2	2	2	2	2	19
2017/18	2	2	2	3	2	2	2	2	2	19

Valamennyi osztályunk fő profilja a kezdő szakaszban (9-10. osztály) a nyelvoktatás; két idegen nyelvből biztosítjuk felváltva az emelt szintet (tagozatot), ezek közül vagy első vagy második idegen nyelv kötelezően az angol.

Az első idegen nyelvet 9. évfolyamtól két formában tanítjuk:

- Négy évfolyamos képzésben **haladó szinten, angolból és németből**. Az emelt szintű óraszám 9-10. évfolyamon biztosított (5-4 óra), de erre a szabadon választható órakeret terhére lehetőség van 11-12. évfolyamon is. Az előre hozott érettségi (nyelvvizsga) lehetséges időpontja a 11. évfolyam vége.
- Öt évfolyamos – nyelvi előkészítő – képzésben 9. évfolyamon heti 11,5 órát biztosítunk **kezdő angol, német, francia vagy haladó angol nyelv** tanulására. A 9-12. évfolyamon a haladó első idegen nyelv 9-12. évfolyamnak megfelelő óraszámában tanulnak diákjaink.

Kezdő francia, német nyelvi előkészítő esetén kötelező az angol nyelv, kezdő angol nyelv esetében pedig a német nyelv haladó ismerete, amelyről a szóbeli felvételi vizsgán győződünk meg. Haladó angol esetén kötelezően választható a latin vagy a kínai nyelv tanulása. A nyelvi előkészítő évfolyamon a 2. idegen nyelvet öt órában tanítjuk.

Második idegen nyelvből 9-10. osztályban heti 4 illetve 5 órát biztosítunk; a nyelvvizsga a 12. évfolyam végén letett emelt szintű érettségi. (Ez alól kivétel a latin nyelv, amelyből a nyelvi előkészítő évfolyam után egy másik élő idegen nyelv választható.)

Az emelt szintű érettségire (felvételire) felkészítő utolsó két évben még két (bármely) tantárgyból biztosítjuk az emelt szintet. Emelt szintű csoportot 8 jelentkezőtől indítunk valamennyi tantervünkben szereplő tárgyból, kisebb létszám esetén keressük az együttműködést más középiskolával. Az előre hozott idegen nyelvi érettségi után diákjaink választhatnak szinten tartó nyelvi csoportokat, vagy tanulhatnak 3. idegen nyelvet (heti 3 óra). E csoportokra az emelt szintű csoportokba történő jelentkezés szabályai érvényesek.

2. 3. 6. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

9-10. évfolyamon az osztályon belüli csoportok az első (magasabb óraszámú) idegen nyelv alapján szerveződnek (matematika, informatika, magyar, dráma). A négy évfolyamos osztályok angol haladó (első idegen nyelvi) csoportjai az első tanítási napon írt szintfelmérő alapján jönnek létre. Fizikából (2013-tól) és kémiából (2014-től) osztályközi érdeklődési csoportot szervezünk, ahol a magasabb követelmények mellett több idő jut kísérletezésre is. Az angol haladó nyelvi előkészítőn pedig a diákok szabad választása dönti el, hogy latin vagy kínai nyelvet tanulnak-e második idegen nyelvként. A nagyobb választék biztosítása érdekében évfolyamközi csoportokat hozunk létre a második idegen nyelv sávon, a 9. évfolyamos művészeti sávon, a 10. évfolyamos tehetséggondozáson és a mindennapos testneveléshez tartozó sportsávon. Mind a négy esetben a tanulóknak a felkínált listából két-két foglalkozást kell megjelölniük (nyelv, művészeti ág, tantárgy, mozgásforma) és e kettőből az egyikre osztjuk be őket.

11. évfolyamon – az emelt szintű angol csoportok kiválása után – angol nyelvből újra szintfelmérőre kerül sor. Diákjaink tudásszintjük és motivációjuk alapján kerülnek a megfelelő angol csoportba. Ekkor azonban már megszűnnek az osztályon belüli csoportok, és a művészeti tantárgyak kivételével – valamennyi tantárgyból évfolyamközi emelt és középszintű csoportokba kerülnek a tanulók; azonban ezek kialakításánál lehetőség szerint figyelembe vesszük az osztályhoz tartozást. (Pl.: magyar nyelv és irodalom tantárgyból az emelt szinten tanulók kiválása után együtt marad az osztály).

2. 3. 7. A csoportok és az emelt szintű képzés választásával kapcsolatos szabályok

Gimnáziumunk tanulói iskolánkba való jelentkezésükkel elfogadták, hogy emelt szinten (heti öt órában) tanulják az első idegen nyelvet 9., illetve a második idegen nyelvet 10. és a nyelvi előkészítő évfolyamon. 9. évfolyam végén kell jelentkezniük kötelezően választható tehetséggondozó vagy felzárkóztató csoportba, amely 10. évfolyamon évi 36 órában zajlik. 10. évfolyamon pedig két tantárgyat választhatnak, melyet 11. osztálytól emelt szinten tanulhatnak. Egy tantárgy választása kötelező. Az iskola április 15-ig közzéteszi a tantárgyi választékot és azon tanároknak a nevét, aki előreláthatóan a csoportokat tanítani fogják. Ennek kialakításához, a csoportot tanító tanár személyének kiválasztásához kikérjük az érintettek véleményét.

- a) A választás véglegesítését május 20-ig kell a tanulónak leadnia, úgy, hogy rajta kívül a szülő is aláírja.
- b) Csoportot 8 fő jelentkezése esetén indítunk.
- c) A tanulók választása mind a kötelezően, mind a szabadon választott csoport esetében egy tanévre szól. Módosítani csak a tanév végén – a május 20-ig leadott kérelem alapján – lehet.

2. 4. A gimnáziumunkban folyó nevelő-oktató munka ellenőrzési, mérési és értékelési rendszere

2. 4. 1. A felvételi eljárás és a szóbeli felvételi vizsga követelményei

Gimnáziumunkba csak azoknak a tanulóknak a jelentkezését várjuk, akiknek az általános iskolai eredményeikből számított hozott pontjaik elérik az 56-ot és idegen nyelv tudásuk a haladó nyelvből megfelel az iskola honlapján a "Nyelvi minimumok" menüpont alatt részlezett elvárásoknak. A hozott pontok számításakor figyelembe vesszük az általános iskolában elért 7. év végi és 8. osztályos félévi eredményeket *magyar irodalomból* és *nyelvtanból, történelemből, matematikából, idegen nyelvből, fizikából* vagy *kémiából* és *biológiából* vagy *földrajzból* maximum 70 pont értékben. (Az utóbbi két-két tárgyból a legnagyobb összpontszámúakat számítjuk.)

Minden tagozatra felvételi vizsga alapján vesszük fel a tanulókat

1. Az *anyanyelvből* és *matematikából* készített **központi írásbeli** vizsgatesztek elsősorban nem tantárgyi, lexikális tudást mérnek, hanem azokat az eszköztudás körébe tartozó képességeket és készségeket, amelyek a középfokú iskolában való eredményes

továbbtanuláshoz szükségesek (elérhető pontszám a teszteredmények kétszerese, 100-100 pont).

2. A **szóbeli vizsgák** két, időben nem elkülönülő részből állnak. Az első részben a tanulók viselkedéskultúráját, kommunikációs készségét (szövegalkotás kép alapján) és általános tájékozottságát vizsgáljuk (elérhető pontszám 40). A felvételizőnek két általa húzott kép közül kell egyet kiválasztania és arról – magyar nyelven – beszélgetést kezdeményeznie. A második részben az idegen nyelv szóbeli ismeretéről adnak számot egy általuk kihúzott szöveg és egy általános beszélgetés alapján (elérhető pontszám 40). Mindkét feladatra (kép+idegen nyelvi szöveg) összesen egy vizsgaidőnyi (15-20 perc) felkészülési időt biztosítunk. Gimnáziumunkba csak az a tanuló vehető fel (csak azt rangsoroljuk), aki az idegen nyelvi szóbeli vizsgán legalább 40 %-os teljesítményt nyújtott.

Általános szabályok:

- ◆ A szóbeli vizsgán legalább kétagú bizottság van jelen, és – a felvételiző beleegyezésével – jelen lehet a szülő is.
- ◆ A felvételi eljárásból kizáró ok, ha a hozott pontok nem érik el a maximálisan hozható pontszám 80%-át, halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esetében 73%-át.
- ◆ A szóbeli idegen nyelvi vizsgán nyújtott alacsony teljesítmény kizáró ok a haladó csoportba való bekerülésre.

2. 4. 2. Az átvételi eljárás (vizsgák)

Osztályainkba csak férőhelyek megüresedése esetén tudunk fogadni elsősorban vidékről vagy külföldről Budapestre költöző új tanulókat.

Az eljárás szabályai:

- Átvételi vizsgára évente 2 alkalommal, az első félév végén illetve a tanév végén kerül sor, melynek pontos időpontjáról a jelentkezés feltételeinek eleget tevő tanulókat értesítjük.
- **A jelentkezés feltételei:**
  - a szülő, gondviselő által az adott évfolyamra benyújtott írásos átvételi kérelem, melynek beérkezési határideje legkésőbb január 5. illetve június 5.
  - a jelentkező tanulmányi eredménye az előző évben az elméleti tárgyakból meghaladja a 4 egészes átlagot.

- Az eljárás írásbeli (matematika, irodalom, magyar nyelv illetve az osztály profiljának megfelelő I. idegen nyelv) és szóbeli vizsgából (magyar nyelv, irodalom, idegen nyelv), valamint a leendő osztályfőnökkel folytatott ún. felvételi beszélgetésből áll.
- A szóbeli vizsgán csak azok a tanulók vehetnek részt, akik az írásbeli vizsgák mindegyikén legalább 50%-os teljesítményt nyújtottak.
- Az átvételről az eredmények ismeretében az iskola igazgatója dönt. Azonos teljesítmény esetén a VII. kerületben élő tanulók előnyt élveznek.

2. 4. 3. A tanulmányok alatti vizsgák

A) Az osztályozóvizsgák

A felsőbb évfolyamba lépéshez szükséges osztályzatai megállapításához, vagy egy adott tantárgyból az osztályzat megszerzéséhez a tanulónak osztályozóvizsgát kell tennie, ha

- előrehozott érettségire kíván jelentkezni, de még nem teljesítette az adott tantárgy tanulmányi vizsgakövetelményeit; nem szerezte meg a helyi tantervben előírt osztályzatot;
- a jogszabályban megengedett időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozóvizsgát tehet; (összesen 250 órát meghaladó hiányzás, az adott tantárgyból, a hiányzás meghaladja az éves óraszám 30%-át);
- külföldi tartózkodás, magántanulói státusz illetve egyéb ok miatt az igazgató engedélyezte számára az osztályozóvizsga letételét; **Magántanuló** a félévi és az év végi osztályzatát megszerezheti abban az esetben is, ha beszámolási kötelezettségének folyamatosan tesz eleget (megírja a témazáró dolgozatokat.) Ehhez szaktanárával egyeztetnie kell.
- felmentették a kötelező foglalkozásokon való részvétel alól, de osztályozóvizsga letételére kötelezték (pl. sportolók esetében testnevelés);
- tanulmányi idejének megrövidítését engedélyezték (egy vagy több tantárgyból, illetve valamennyi tantárgyból);
- más iskolából lépett át, és az előzőekben nem tanult tantárgyakból (pl. idegen nyelv) különbözeti vizsga letételére kötelezték;
- a tanórákon nem tanult tantárgyból osztályozóvizsga letételére engedélyt kapott.

Az osztályozó vizsgával kapcsolatban a következők szerint kell eljárni:

- Osztályozó vizsga évente két vizsgaidőszakban tehető: januárban és szeptemberben. Az igazgató ettől eltérő időpontot is kijelölhet. A vizsga várható időpontjait az igazgató jelöli ki. A vizsga pontos napját a vizsga előtt minimum két héttel nyilvánosságra hozzuk az iskola honlapján.
- Az osztályozó vizsga letételét az igazgató engedélyezi. Az osztályozóvizsgára való jelentkezés kérelmét a januári vizsgaidőszakra december 10-ig; a szeptemberi időszakra pedig június 10-ig kell beadni az iskola által biztosított formanyomtatványon.
- Az osztályozóvizsga követelményeit az iskola pedagógiai programja rögzíti.

- Az osztályozóvizsga helye az iskola, amellyel a tanulónak tanulói jogviszonya van. Ha a választott tantárgyat az iskola pedagógiai programjában nem szerepel indokolt esetben a tanuló más iskolában is jelentkezhet a vizsga letételére. Erre az engedélyt az igazgató adja.
- A közismereti tárgyak mindegyikéből írásbeli és szóbeli vizsgát kell tenni.
Kivételképeznek ez alól:
  - informatika – gyakorlati vizsga
  - matematika – írásbeli
  - testnevelés – gyakorlati vizsga
- **Az írásbeli vizsga** időtartama tantárgyanként és évfolyamonként 60 perc.
- Egy napon legfeljebb két írásbeli vizsgát lehet tenni.
- **A szóbeli vizsgát** az iskola tanáraiból alakított vizsgabizottság előtt kell megtartani. A vizsgabizottság kérdező tanára lehetőleg az a tanár legyen, aki a tanulót előzőleg tanította. Az elnöki teendőket az igazgató vagy megbízottja látja el. A vizsgán az elnökön és a kérdező tanáron kívül még legalább egy vizsgabizottsági tagnak jelen kell lennie. A tanulónak az általa kihúzott tétel kidolgozására min. 20 percet kell biztosítani (kivéve az idegen nyelv, ahol nincs felkészülési idő). A feleletek maximális időtartama évfolyamonként 15 perc.
- Egy vizsgázónak egy napra maximum három tantárgyból szervezhető szóbeli vizsga.
- Az osztályozóvizsgán nyújtott tanulói teljesítmény értékelése az adott tantárgy munkaközösség által a helyi tantervben elfogadott értékelési rendszere szerint történik.
- Az osztályozóvizsga a vizsgázó számára díjtalan.
- Az osztályozóvizsga nem ismételtető meg.
- Sikertelen osztályozóvizsga esetén a tanulónak 3 hónapon belül javítóvizsgát kell tennie.
- Az osztályozóvizsgáról jegyzőkönyvet kell vezetni.
- A vizsga eredményét a törzslapba és a bizonyítványba a megfelelő záradékkal be kell vezetni.
- Ha a tanuló osztályozóvizsgával teljesítette a követelményeket, a vizsga után nyilatkoznia kell
  - kívánja-e tovább tanulni az adott tárgyat
  - idegen nyelv esetén az órarend függvényében kíván-e más nyelvet tanulni?
- Ha a tanuló a tantárgyat továbbra is tanulni szeretné, vagy más tantárgyat kíván tanulni, úgy ezek számára a pedagógiai program szerint választott tantárgynak minősülnek, így a tanórára járás és a követelmények teljesítése kötelező.
- Ha a tanuló a tantárgyat nem kívánja tovább tanulni, az így keletkező „lyukas órákon” jogszerű tartózkodási helye a könyvtár, illetve a folyosó. Az iskola épületét lyukas órán kiskorú tanuló nem hagyhatja el.

Az osztályozóvizsga – ha a tanuló önként vállalja – lehetőség a tanulmányok lerövidítésére, más tantárgy választására, illetve előrehozott érettségi letételére. Az osztályozó vizsga többletmunkát kíván, és semmilyen körülmények között nem ad felmentést más tantárgyak óráira való készülés alól.

B) Javítóvizsgák

Javítóvizsgán vehet részt a vizsgázó, ha

- ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott,
- az osztályozó-, különbözeti vizsgáról neki felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül távozik.

A javítóvizsgával kapcsolatosan az alábbiak szerint kell eljárni:

- A javítóvizsga helye az az iskola, amellyel a tanulónak tanulói jogviszonya van.
- A javítóvizsga időpontját augusztus 21-31. közötti időszakba esően az igazgató jelöli ki.
- A vizsga pontos idejét a nyári szünet előtt a honlapon nyilvánosságra hozzuk.
- A javítóvizsga indokolatlan elmulasztása osztályismétlést jelent.
- A javítóvizsgát az osztályozó vizsgára előírt módon kell lebonyolítani.
- A javítóvizsgán nyújtott tanulói teljesítmény értékelése az adott tantárgy munkaközössége által a helyi tantervben elfogadottak szerint történik.
- A javítóvizsga díjtalan a vizsgázó számára.
- A javítóvizsga nem ismételhető meg.

A javítóvizsgáról jegyzőkönyvet kell vezetni. A fenti szabályzatot a tantestület 2008. november 25-én elfogadta.

2. 4. 4. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzési és értékelési módja

Az iskolai teljesítmény ellenőrzési és értékelési alapelvei

- folyamatosság és rendszeresség,
- korrektség és igényesség,
- az objektivitás és empátia egészséges aránya,
- a tanulói önkontroll fejlesztésének igénye.

Iskolánkban arra törekszünk, hogy a beszámoltatás, értékelés legtöbb formája megfeleljen a következő mérésmethodikai alapelveknek:

a) objektivitás (tárgyszerűség, tárgyilagosság): a pontos javítókulcs és értékelési (pontozási) rendszer biztosítja a tárgyilagosságot, de a szóbeli feleleteknél, illetve esszékérdéseknél is egyértelmű, a tanulók által is ismert szempontrendszer szerint történjen az értékelés.

b) érvényesség (validitás): a feladat, illetve a kérdés valóban azt fejezze ki, amit mérni akarunk, valamint a mérés - értékelés legyen összhangban a tantárgyi követelményekkel.

c) megbízhatóság: teremtsünk optimális feltételeket, hogy a tanuló teljesítményét ne befolyásolják a külső körülmények, illetve lehetőségeink szerint csökkentsük a számonkéréssel járó feszültség. Fontos, hogy megfelelően súlyozzuk a pontszámokat.

Az értékelés formái

a) *Diagnosztikus (helyzetfeltáró) értékelés*

A tanulók előzetes tudásának, készségeinek felmérésére használjuk. A tanév első napján **szintfelmérést** végzünk angol nyelvből az újonnan belépő és a 11. évfolyamon a haladó nyelvi csoportok kialakítására.

Külső, standardizált méréseket kötelezően elrendelheti a minisztérium vagy a fenntartó, melyek révén visszajelzéseket szerzünk arról, hogy tanulóink tudása, képességei milyen szinten állnak az adott populáció átlagtudásához képest. Az OH által szervezett országos **kompetenciamérés** eredményeit (10. évfolyam) évkönyvünkben és a honlapon hozzuk nyilvánosságra. A mérés napján más tanórákat nem szervezünk, kivételt képezhetnek a művészeti tantárgyak, a testnevelés és az osztályfőnöki. A mérések összesített eredményeit és szakértői feldolgozását a munkaközösségek elemzik, és felhasználják a fejlesztés irányának meghatározásában. A diagnosztikus célú és a külső méréseket legfeljebb a tanulók tájékoztatása vagy – jó jegy esetén – motiválása céljából osztályozzuk

b) *Formatív értékelés (formáló, segítő)*

A leggyakrabban alkalmazott értékelési eljárás, visszajelzést ad a tanulónak az aktuális tudásáról, megerősíti, illetve korrekcióra készíti. Célja az eredményes tanulás elősegítése, a tanítási - tanulási folyamat optimalizálása. A **szóbeli felelet** lehetőséget ad a diáknak arra, hogy a nyilvánosság előtt egy megadott témáról röviden kifejtse tudását, véleményét. Így javulhat a tanuló nyilvános szereplési készsége, és várhatólag bátrabban és sikeresebben fog a mindennapi életben is verbálisan megnyilvánulni. Egy-egy felelet során a többi diák a hibákból tanulva saját tudását is megszerezheti, pontosabbá teheti. A számonkérés nem korlátozódik a napi tananyagra, hanem a szaktanár ismétlődő kérdésekkel győződhet meg arról, hogy a tanuló rendszeresen készül-e az órákra. A feleleteket a tanár rövid szóbeli értékelése követi, rámutatva a teljesítmény értékeire, hiányosságaira. A felelet hossza lehetőleg nem haladja meg a 10-15 percet.

A **kiselőadás** önként vállalt feladat. A tanítási órán a tanulónak lehetősége van saját kutatási területéről, vagy az őt mélyebben érdeklő (a szaktanárral egyeztetett) témáról társainak előadást tartani. A tanár szóban értékeli az előadást, s ha az színvonalas volt, jeles osztályzattal jutalmazhatja.

Az **írásbeli felelet** kiterjedhet az egész osztályra vagy csak néhány tanulóra. A folyamatos számonkérés a diákokat rendszeres tanulásra szoktathatja. A tanárnak lehetősége

van arra, hogy félévente többször is felelet értékű **röpdolgozatot** írasson. A röpdolgozat írásának időpontját a tanár nem köteles előre bejelenteni. A röpdolgozat tartalma egy adott témakör kisebb részletét öleli fel. A kidolgozásra fordított idő függ a tantárgy sajátosságától is, de lehetőleg maximum 20 perc. Ez a számonkérési mód lehetőséget nyújt a tanulónak és a tanárnak is, hogy lemérje az eddigi munka hatékonyságát, és mivel a tanár a csoport minden tagjának tudásszintjéről visszajelzést kap, ez befolyásolhatja a továbbiakban a tanulási folyamat irányát, a tanár módszerét is. Az írásbeli felelés alól – kérésére – mentesül a tanuló a háromnál több napos hiányzást követő első tanítási órán, ha pedig két hétig vagy annál hosszabb ideig hiányzott, a tanár haladékot ad számára a tananyag bepótlására

Projekt munkát egy nagyobb – esetleg a tananyaghoz lazán kötődő – téma egyéni vagy csoportos feldolgozására várunk. Szervezetten erre 10. évfolyamon a tanulók által kötelezően választható tantárgy esetében kerülhet sor. A tanulók szociális kompetenciáinak fejlesztése érdekében ösztönözzük a csoport munkát, ebben az esetben a csoporttagok érdemjegyét a pedagógus és a csoport közösen állapítja meg előre megbeszélte szempontok alapján. (Amennyiben a csoport minden tagja ugyanolyan osztályzatot kap, a tanár fenntartja magának a jogot, hogy egy-egy diáknak a csoport jegyétől eltérő jegyet adjon. Ebben az esetben a tanár indokolja a csoport előtt az eltérő osztályzat okát.)

A **házi dolgozat** témájában és formájában tantárgyanként különböző lehet, de mindig gondos előkészítés és a szempontok kijelölése előzi meg. Célja, hogy a tudományos kutatómunka módszereit is elsajátítsák a tanulók, az esszéjellegű munkáknál a formai vonatkozások (hivatkozások, szakirodalom stb.) is az értékelés részét képezik.

c) *Szummatív (összegző) értékelés*

A pedagógiai folyamat nevezetes szakaszainak lezárásakor alkalmazzuk, amikor globális képet akarunk kapni arról, hogy a tanulók milyen mértékben sajátították el a követelményeket. **Témazáró dolgozatot** egy nagyobb tananyagegység lezárásaként íratjuk kellő gyakorlás, illetve rendszerező ismétlés után. Az **évfolyamszintű dolgozat** célja pedig az egységes követelmény- és értékelési rendszer kialakítása, fenntartása és a tanulás minőségének fejlesztése, melyet jelenleg matematikából és biológiából íratunk 11. évfolyamon (de ennek köre bővíthető). Kötelező érettségi tárgyak esetében törekszünk arra, hogy a feladatok, kérdések az érettségi írásbeli vizsga szisztémáját, metodikáját kövessék.

Mindkét dolgozattípus esetében a témát a szaktanár pontosan határolja körül, emelje ki a hangsúlyos területeket, és adjon szempontokat a felkészüléshez. Mivel ez az ellenőrzési forma a diákoktól alaposabb szintű felkészülést igényel, a tanár a témazárót nem íratthatja

meg váratlanul. A Házirend előírásai szerint az osztály egy nap nem írhat kettőnél több témazáró dolgozatot (és mellette legfeljebb egy kisebb dolgozat íratható), így annak időpontját a tanárnak egyeztetni kell az osztállyal. A tanulónak a dolgozatírás időpontját legalább egy héttel előbb ismerni kell. A dolgozatokat a tanár a megíratást követő 15 munkanapon belül kijavítva adja ki. Amennyiben a diák kéri, a kijavított dolgozatokra adott osztályzatot a tanár szóban is köteles indokolni. Ha a tanár a dolgozatokat nem javítja ki, vagy az osztályzatokat nem hozza a diákok tudomására 15 munkanapon belül, úgy az osztályzatok elévülnek, azaz a tanár nem írhatja be azokat a naplóba és az év végi osztályzat megállapításánál nem veheti azokat figyelembe. A diákoknak az elévülés után is joguk van kérni a dolgozatra kapott osztályzatot. A témazáró és az évfolyamfelmérő dolgozatok százalékos szintjeit a munkaközösségek határozzák meg, s a szaktanárok erről a tanév elején, illetve a dolgozatra való felkészüléskor tájékoztatják a tanulókat. A nagyobb anyagrészből szerzett érdemjegy nagyobb (kétszeres) súllyal esik latba az év végi osztályzatok kialakításánál.

A témazáró vagy évfolyamszintű dolgozat megírására haladékot kap az a tanuló, aki előtte betegsége miatt egy héttig vagy annál hosszabb ideig hiányzott; de köteles azt pótolni a tanárral előre egyeztetett időpontban. A **pótdolgozat** kidolgozására biztosított időtartam megegyezik az eredeti dolgozatírásra fordított időtartammal. A dolgozatra adott érdemjegy érvényességére vonatkozó megszorítások a pótdolgozatra is vonatkoznak.

A szaktanár – a pedagógiai szempontok mérlegelésével – biztosíthatja a **javító dolgozat** írásának lehetőségét, s mivel a javító dolgozat íratása, értékelése stb. tantárgyanként és tananyagonként különböző lehet, a szaktanár egyéni módszereket alkalmazhat, de erről a tanév elején tájékoztatnia kell a tanulókat, és alkalmazkodnia kell azokhoz az alapelvekhez, amelyekben a szakmai munkaközösség megállapodott. A tanórán kívüli szóbeli beszámolóra akkor van lehetőség, ha a diák betegsége, illetve egyéb tartós hiányzás miatt nagyobb anyagrészből számol be. A feleletre kapott érdemjegy súlya a témazáró dolgozat értékével azonos.

Ha egy diák később csatlakozik egy emelt szintű csoporthoz, akkor a szaktanárral egyeztetett tananyagból különbözeti vizsgát köteles tenni.

A **próba érettségi** vizsgán a tanuló a kétszintű érettségi vizsgához hasonló helyzetben egy nagyobb, több éves témakörből szerzett ismereteiről ad számot. A próba érettségit a tanuló 11. évfolyamos csoportja (közép vagy emelt) szerint szervezzük meg 11. évfolyam végén magyar nyelv és irodalomból (csak szóbeli) és történelemből 12. évfolyam elején (írásbeli és szóbeli vizsga); a tanuló leadott vizsgajelentkezése alapján pedig matematikából

12. évfolyam végén (csak írásbeli, emelt szinten szóbeli is). A vizsgatételeket az iskola tantárgyi munkaközösségének tagjai állítják össze. A dolgozatot a tanuló szaktanára javítja és értékeli közép szinten, emelt szinten pedig a munkaközösség egy másik tanára. A szóbeli vizsgán két fős bizottság vizsgál, amelynek emelt szinten nem tagja a szaktanár. A szaktanár az év végi osztályzat megállapításakor az érdemjegyet vizsgarészenként egy témazáró dolgozattal egyenértékűen veheti figyelembe. Az emelt szintű történelem kijavítására 20 munkanap áll rendelkezésre.

A legfontosabb vizsga az államilag szabályozott **érettségi vizsga** közép- és emelt szinten, melyet az érvényes vizsgaszabályzat alapján szervezünk meg valamennyi általunk tanított tantárgyból (kivétel középszinten az etika, technika, életvitel és gyakorlat, továbbá emelt szinten társadalomismeret és a művészeti tantárgyak, amelyekből nincs emelt szintű érettségi). Ösztönözzük a tanulókat, hogy a haladó szinten tanult idegen nyelvből és informatikából előrehozott érettségi vizsgát tegyenek.

Az évközi teljesítmény értékelésének és minősítésének formái:

A tanulók teljesítményének értékelésében és minősítésében minden tantárgynál a hagyományos ötfokú osztályozási skálát alkalmazzuk. Az értékelés és a minősítés szempontjait, illetve az egyes érdemjegyekhez tartozó teljesítési követelményeket részletesen az egyes tantárgyak helyi tantervei tartalmazzák, de általában az a tanuló

jeles (5), aki a tantervi követelményeknek a számonkéréskor kifogástalanul eleget tesz, a tananyagot ismeri, érti, önállóan tudja alkalmazni, a tantárgy szaknyelvét használja, szabatosan fogalmaz;

jó (4), aki a tantervi követelményeknek a számonkéréskor megbízhatóan, kevés, jelentéktelen hibával tesz eleget, az ismereteit kis tanári segítséggel tudja alkalmazni;

közepes (3), aki a tananyagot csak pontatlanul vagy hiányosan képes felidézni, gyakran szorul a számonkérés során tanári segítségre;

elégséges (2), aki a számonkéréskor folyamatos tanári segítségre szorul, a továbbhaladáshoz csak a szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik, önálló feladatvégzésre nem képes;

elégtelen (1), aki számonkéréskor a tantervi minimumot folyamatos tanári segítséggel sem képes teljesíteni.

Az értékelést elsősorban az alapján végezzük, hogy a tanuló teljesítménye hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez. Noha törekszünk a személyre szabott értékelésre, a teljesítmények minősítésekor az érettségire adó képzésben a tanulók

esetleges gyengébb képességeit vagy hátrányos helyzetét addig a pontig tudjuk figyelembe venni, amíg ez nem sérti az objektivitás elvét, ugyanakkor minden lehetséges eszközzel segítjük őket a minimumszint elérésében.

Az értékelés és a minősítés szakmai és pedagógiai kifogástalanságáért a szaktanár felel. A szaktanárok a tanulók teljesítményét mindig értékelik, és a teljesítmény minősítését kifejező érdemjegyeket az osztályozó (elektronikus) naplóban vezetik. Kívánatosnak tartjuk, az objektív osztályozás érdekében, hogy az érdemjegyek száma félévenként, tantárgyanként a heti óraszám+1, a heti három óránál magasabb óraszámú tanított tantárgyaknál legalább öt legyen. A szaktanárnak követhető módon kell vezetnie a különböző számonkérési formáknál adott érdemjegyeket, a témazáró dolgozatok jegyeit az elektronikus naplóban meg kell különböztetni a többi érdemjegytől. A szaktanár biztosítja a tanulónak a kijavított dolgozatok megtekintését.

A félévi és év végi osztályzatok megállapításának rendje és formái:

A tanulók teljesítményét félévkor és év végén a szorgalmi idő alatt folyamatosan szerzett érdemjegyek alapján értékeljük és minősítjük a jogszabályi előírások szerint. A félévi értesítőben és a bizonyítványban szereplő tantárgyi osztályzatok összefoglaló képet adnak a tanuló adott tanévben nyújtott összteljesítményéről, tehát minősítik a tanuló munkáját. A félévi és év végi teljesítmény minősítése az ötfokú osztályozási skála alapján történik. Mivel a tanulók teljesítményét – értelemszerűen – a szaktanár tudja megítélni és az év közben szerzett érdemjegyek nem azonos súlyúak, általános szabályt a félévi és az év végi osztályzatok megállapítására nem alakítottunk ki, de irányadónak tekintjük a következő szempontokat:

- az év végi osztályzatot az egész éves teljesítmény alapján állapítjuk meg, de figyelembe vesszük a teljesítmény változásának tendenciáit (rontás esetén esetleg azok okait), valamint a tanuló képességeit, szorgalmát és órai munkáját;
- a témazáró és évfolyamonkénti tantárgyi felmérő dolgozatok érdemjegyei a félévi, illetve az év végi osztályzatok megállapításakor nagyobb hangsúlyt kapnak, a tanuló félévi vagy év végi osztályzata azonban nem lehet elégtelen, ha a súlyozottan számított átlag alapján is elérte a 2 egészes szintet;
- ha a tanuló második félévi teljesítménye az elsőhöz képest jelentős, egy osztályzatnál nagyobb pozitív irányú eltérést mutat, az év végi osztályzata abban az esetben lehet két osztályzattal jobb a félévinél, ha a szaktanár által meghatározott formában számot ad arról, hogy pótolta az első félévi hiányosságait;

- A tanulók szaktanár által megállapított félévi és év végi osztályzatait a nevelőtestület az osztályozó konferencián áttekinti, és a tanév végén dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről is. Ha a szaktanár bizonytalan az osztályzat megállapításában, kérheti, hogy a nevelőtestület szavazással döntsön.
- A jogszabályi előírások szerint megtartott évközi vizsgán megállapított osztályzatot a nevelőtestület nem változtathatja meg.
- A tanuló vagy a szülő - a törvényi előírásoknak megfelelően – írásban kérelmezheti az osztályzat felülbírálatát, ebben az esetben a tanuló független vizsgabizottság előtt ad számot tudásáról.

Az iskola Helyi Tantervében az egyes tantárgyaknál határozzuk meg a továbbhaladás feltételeit, azokat a készségeket, képességeket, amelyek elsajátítása a felsőbb évfolyamba lépéshez szükségesek.

2. 4. 5. A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelése

A) A magatartásjegy kialakításának elvei:

A magatartás a tanuló viszonya az iskola értékrendjéhez, a Házi rendben rögzített viselkedési normák és íratlan viselkedési szabályok betartásának szintjei, a tanuló viszonya társaihoz, tanáraihoz, az iskola dolgozóihoz. A magatartás nem azonos a magaviselettel. A magatartásjegy kialakításában a tartás, a morális tulajdonságok (becsületesség, kudarctűrés, önfegyelem) játsszák a döntő szerepet. A tanuló magatartásjegyében kifejezésre jut:

- az iskolába járási fegyelme;
- társaihoz és a közösséghez való viszonya (segítőkézség, szolidaritás, felelősségvállalás);
- a tanáraival szemben tanúsított magatartása (udvariasság);
- a kulturált magatartás szabályaihoz való viszonya az iskolában és az iskolai szervezésű rendezvényeken;
- a tanuló korábbi magatartásához képest történt (pozitív vagy negatív irányú) változás;
- óra alatti magaviselet (a fegyelmezettség szintje).

Félévi és év végi minősítés a tanuló önértékelésének és a DÖK véleményének figyelembe vételével történik, melyet az osztályban tanító tanárok testülete megvitát. A döntést (vitás esetben szavazás segítségével) az osztályfőnök hozza meg. Nem szabad a tanuló magatartását és szorgalmát mereven, a személyiségvonásainak figyelmen kívül hagyásával értékelni. A minősítés nem büntetés és nem megtorlás, hanem folyamatos értékelés: célja minden esetben a nevelés, a jobbítás, a segítségnyújtás.

- **Példás** a tanuló magatartása, ha magaviselete fegyelmezett és udvarias. A házirendet minden tekintetben betartja. Az iskolai közösségekben - képességeinek és körülményeinek megfelelően - felelősséggel tevékenykedik. Segíti a tanár és társai munkáját. Ha a tanulónak akár csak egy igazolatlan órája, vagy két igazolatlan késése van, magatartása az adott félévben nem lehet példás.

- **Jó** a tanuló magatartása, ha magatartása ellen kifogás nem merül fel, a házirendet általában megtartja, munkájában igyekvő, s a közösség munkájában részt vesz.

- **Változó** a tanuló magatartása, ha a házirendet megsérti, magatartása ellen kifogás merül fel, rendszeretete, és munkafegyelme hullámzó, a közösség életében vonakodva vagy alig vesz részt. Ha a tanulónak egy félévben 6 vagy annál több késése, vagy 3 igazolatlan órája van, magatartása csak változó lehet.

- **Rossz** a tanuló magatartása, ha fegyelmezetlenségével a közösség fejlődését gátolja, s az iskola hírnevét károsítja, s ha hanyag munkájával, közömbösségével, igénytelenségével rossz példát mutat. Ha a tanulónak egy félévben 15 vagy annál több késése, vagy 9 igazolatlan órája van, magatartása csak rossz lehet.

B) A szorgalomjegy kialakításának elvei:

A szorgalom a tanuló viszonya a tanuláshoz, aktivitása, érdeklődése. A tanuló szorgalomjegyében kifejezésre jut:

- a tudás iránti igénye (szelektál-e a tárgyak között),
- a képességéhez mért teljesítménye,
- a feladattudata (kötelező feladatai megoldásának, elkészítésének minősége, igényessége, iskolai felszerelésére vonatkozó igényessége),
- részvétele az órák menetében (aktivitás),

A szorgalomjegyben kifejezett értékelés alapelvei:

- az abszolút teljesítmény helyett a *relatív, tehát a képességhez mért teljesítmény* minősítésének eszköze,
- az órai aktivitás *csak a személyiségből fakadó tulajdonságok figyelembevételével* minősíthető (a zárt, csendes, lassú, elmélyült tanuló nem kaphat elmarasztalást, amiért az órákon ritkábban jelentkezik, nyilvános szereplést nem szívesen vállal önként),
- *a szorgalomjegyben tükröződnie kell a változásnak* (a korábban tanúsított szorgalom javulásának vagy romlásának). A szorgalomjegytől el kell különíteni a magatartásjegyet.

- **Példás** a tanuló szorgalma, ha kötelességtudata, cselekvőkészsége kiemelkedő, a tanítási órákra lelkiismeretesen felkészül. Képességeinek és körülményeinek megfelelően teljesítménye legalább egy tárgyból kiemelkedő, s a többi tárgyból is a tanterv által előírt követelményeknek egyenletesen eleget tesz.

- **Jó** a tanuló szorgalma, ha igyekvő és kötelességtudó, munkájára alapvetően a pontosság a jellemző és ha tárgyak többségében képességeihez képest egyenletes teljesítményt nyújt.

- **Változó** a tanuló szorgalma, ha felkészülése hiányos, nem tanul egyenletesen, eredményei nem tükrözik képességeit, s munkája pontatlanság feladatvállalására vonatkozás jellemző. Az a tanuló, aki egy tárgyból megbukik, változónál nem jobb szorgalmú.

- **Hanyag** a tanuló szorgalma, ha a munkáját a megbízhatatlanság, felelőtlenység jellemzi, s a tantárgyak többségében nem nyújtja a képességeinek megfelelő szintet.

2. 5. Az iskola kapcsolatai

2. 5. 1. A partnerközpontú működéshez szükséges szervezeti kultúra

Nevelési – oktatási tevékenységünkben fokozott szerepet kell kapnia a partnereink elvárásainak. Szakmai tevékenységünk, pályázataink és fejlesztéseink indukáló eleme minden esetben a változó környezethez való alkalmazkodás. Megtörtént a partnerek azonosítása és a partneri igények felmérése, feldolgozása. E helyzetfeltárás szerint kijelöltük a stratégiai célokat, melyek alapján történik most a Pedagógiai Programunk átdolgozása. Továbbra is célunk a partneri elégedettség növelése.

A legjobb működés a gyakorlatban a kis lépésekkel történő folyamatos fejlesztéssel valósítható meg. Ebben a folyamatos fejlődési folyamatban a PDCA (Tervezés-Megvalósítás-Ellenőrzés-Intézkedés) ciklus tudatos és következetes alkalmazása nyújt segítséget. Az évközi vizsgálatok és a tanév végi értékelés eredményeit már a következő tanév feladatainak éves ütemezésekor figyelembe vesszük. A beavatkozási kritériumok meghatározásánál számítunk az újonnan alakuló Intézményi Tanács működésére és a fenntartó segítségére.

2. 5. 2. A pedagógiai program megvalósításának mérése, ellenőrzése

A pedagógiai program (és a helyi tanterv) mérése és ellenőrzése a nevelőtestület és az iskolavezetés kiemelt feladata. A valósághoz illeszkedő, az iskola hagyományait, a tanulói teljesítményeket, a szülői és fenntartói érdekeket figyelembe vevő értékelési folyamat illeszkedik a partnerközpontú működés modelljéhez. A program jóváhagyását követően a

bevezetés után – a gyakorlati megvalósítás sikere érdekében folyamatos belső ellenőrzést és kétévenként méréseket végzünk. Az iskolavezetés – a munkaközösség-vezetők bevonásával – tematikus óralátogatásokat végez, ahol egy-egy tantárgy, osztály, évfolyam vagy munkaközösség helyzetét vizsgálja. A tapasztalatokról a nevelési értekezleteken számol be és ennek alapján a bővítéseket, korrekciókat folyamatosan hajtjuk végre.

2. 5. 3. Külső szervezetekkel való kapcsolattartás

A fenntartó képviselője (VII. Tankerület) és a gimnázium közötti kapcsolattartás területei: információk átadása, tapasztalatgyűjtés, egyeztetés szakmai, gazdasági és jogi kérdésekben. A szakmai munka tartalmi kérdéseiben rendszeres kapcsolat alakult ki a pedagógiai szolgáltató intézményekkel. A gimnáziumok sajátos gondjainak közös megoldása céljából iskolánk tagja a Gimnáziumok Országos Szövetségének. Mindezek mellett a nevelő-oktató munka fejlesztésének érdekében kapcsolatot tartunk más szervezetekkel is: családsegítő központok, nevelési tanácsadó, Sziget Ifjúsági Központ, pedagógus és más érdekvédelmi szervezetek. Külföldi cserediákok fogadásában kapcsolatban állunk Youth For Understanding magyar szervezetével. A honvédelmi nevelés és a közösségi szolgálat kapcsán kiemelt partnerünk a Ludovika Akadémia (Zászlóalj).

2. 5. 4. A szülőkkel való együttműködés

A szülőkkel való kapcsolattartás hagyományos formái hatékonyan működnek: évente háromszor a szülői értekezletek, évente kétszer a közös fogadódélután és évente négy alkalommal a szülői választmány ülései. Az iskola és a szülők kapcsolattartását segíti, hogy a tanárok fogadó óráját havonta közös időpontban szervezzük meg, így egy alkalommal több tanárral is beszélhetnek a szülők. Minden ősszel és télen igazgatói tájékoztatón bemutatjuk az iskolát az érdeklődő szülőknek és diákoknak. Ezenkívül bővítettük az évfolyam szülői értekezleteket; a hagyományos emelt szintű csoportokról szóló tájékoztatóon kívül (10. évfolyam), a 12. évfolyamnak a továbbtanulás adminisztrációs nehézségeiről – külső szakember részvételével – tartunk évfolyam szülőit. A kapcsolattartás további szélesítését jelenti, hogy:

- a szülők – a szülői munkaközösségen keresztül – véleményező jogkört gyakorolnak:
- a munkaterv, ezen belül a tanév rendjének meghatározásában
- a Működési Szabályzatnak a szülőket is érintő rendelkezéseiben (tanórán kívüli foglalkozások formáinak, rendjének megállapításában)
- a házirend megállapításában

- az iskola és a család kapcsolattartási rendjének kialakításában, a szülők tájékoztatási formáinak meghatározásában
- a fakultáció iskolai programjának kialakításában, a speciális csoportok indításának kezdeményezésében
- a szülőket anyagilag is érintő ügyekben (kirándulás, szalagavató, ballagás, erdei iskola).
Ösztönözzük a családlátogatásokat is.

2. 5. 5. A diákközösség

A kapcsolattartás intézményesített formája a diákönkormányzaton keresztül történik. A Diákönkormányzat 2000-ben elkészítette saját Működési Szabályzatát, melyben szabályozták a munkamegosztást és a képviseleti elveket is. Az őszi „Madách-hét” rendezvénysorozatával indul a „diákév”. Ezen a héten zárul és kezdődik a diákönkormányzat éves ciklusa. Ekkor van a diákpolgármester választás (jelöltek állítása, ajánló cédulák, választási kampány és szavazás). Amennyiben a választáson a diákok legalább fele leadja szavazatát, akkor az Iskolai Diákbizottság képviseli a diákok (mint nagyobb közösség) érdekeit a megfelelő fórumokon. Az új diákkormány elkészíti éves programját, melyet az őszi diákparlament fogad el. Szükség esetén tavasszal is tartunk diákparlamentet. A diákönkormányzat delegál képviselőt az Intézményi Tanácsba és az Alma Mater Alapítvány kuratóriumába. A Diákönkormányzat vezetője minden - a diákságot érintő – ügy megtárgyalásakor az iskolagyűléseken, illetve nevelőtestületi értekezleteken részt vehet.

Diákjaink véleményt mondhatnak a 11 (12.) évfolyamon emelt szinten csoportokat indító tanár személyéről, valamint – 2008-tól értékelhetik tanáraik munkáját.

A diákok közvetlenül is fordulhatnak problémáikkal, javaslataikkal tanáraikhoz és az iskolavezetéshez.

3. A MADÁCH IMRE GIMNÁZIUM HELYI TANTERVE

3. 1. A helyi tanterv összeállításának szempontjai

Helyi tantervünket a 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről, valamint a 110/2012. (VI. 4.) „A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról” szóló kormányrendelet alapján állítottuk össze. A döntő különbség a 2001 óta érvényben lévő (többször módosított) tantervünk és a 2013 szeptemberétől felmenő rendszerben bevezetendő új tanterv között az, hogy időben jobban tagolódik a nyelvtanulás és az emelt szintű képzés súlypontja. Így jobban tudunk koncentrálni a kimeneti szintre (felvételi eredmények), miközben az elvárt nyelvvizsgák száma sem csökken.

3. 1. 1. Az idegen nyelvek oktatása

2013 szeptemberétől csak haladó szintű nyelvtudással lehet a Madách Imre Gimnáziumba bekerülni. Így volt ez korábban is a négy évfolyamos képzésben, az újdonság az, hogy eddig az öt évfolyamos képzésben résztvevők $\frac{3}{4}$ -ének nem kellett haladó szintű nyelvismeretéről a felvételin számot adnia. Szintentartó (heti két órás) csoportokat indítottunk azoknak, akik a kezdő nyelvi előkészítő mellett angol vagy német nyelvtudásukat fejleszteni akarták. 2013-tól viszont a német és francia nyelvi előkészítősöknek angolból, az angol kezdő nyelvi előkészítősöknek pedig német nyelvből kell felvételi vizsgát tenniük. A haladó nyelvet az első évben heti 5 órában, a következő két évben pedig 4-4 órában tanulják. Így e három **nyelvi előkészítő csoportban elvárás az, hogy a diákok 80%-a két nyelvből érjen el a B2-es és C1-es szintet.** A 4. csoportban (angol haladó nyelvi előkészítő) azoktól várható el ugyanez, akik kezdő kínai nyelvet választanak, hiszen ők öt évig tanulhatják azt, az első három évben 5-4-4 órában. 11-12. évfolyamon már csak azoknak kötelező az egyik idegen nyelv emelt szintű tanulása, akiknek egyik nyelvből sincs még meg a B2-es szintű nyelvtudása. Hiszen iskolánk egyik **alapelvárása, hogy minden diák rendelkezzen legalább egy középfokú „C” típusú nyelvvizsgával.** Természetesen bárki tanulhat emelt szinten idegen nyelvet a 11-12. évfolyamon is, különösen, ha továbbtanulása szempontjából nélkülözhetetlen (idegen nyelvi szakok, külföldi továbbtanulás, felsőfokú nyelvvizsga megszerzése).

A kezdő második idegen nyelv emelt óraszámú tanítása (9-10. évfolyamon heti 4-4 óra) lehetővé teszi, hogy a négy évfolyamos képzésben résztvevő tanulóinknak is legyen

lehetősége a második idegen nyelvből is a B2-es szint elérésére. Ez akkor lehetséges, ha az utolsó két évfolyamon az adott nyelvből is emelt szintű képzést (3+2 órát) választanak.

11. évfolyamon az angol nyelvi csoportokat újra színtezzük, nyelvtudás és tanulási motiváció alapján. Csak 12. évfolyamon nem kötelező azon idegen nyelv tanulása, amelyből a diák előrehozott érettségi vizsgát tett. A felszabaduló órakeretet (3 óra) más, a továbbtanulás szempontjából fontos tantárgy emelt szintű tanulására fordíthatják.

3. 1. 2. Az emelt szintű képzés

Az elvárt nyelvi szint korábbi megszerzésével és a 2. idegen nyelv (11-12. évfolyamon) eddig kötelezően elvárt emelt szintű oktatásának megszüntetésével felszabadul az az órakeret, amellyel diákjaink biztonságosan felkészülhetnek a továbbtanulásukhoz nélkülözhetetlen emelt szintű érettségi(k)re. Így az óratervi táblában megjelölt emelt szintű érettségihez biztosítható az emelt szintű képzés, azaz valamennyi tantárgyból a heti legalább 4 óra. (Még abban az esetben is, ha az adott tantárgyat a végzős évfolyamon alapóraszámában nem tanulják.) Valamennyi tantárgyból az emelt szint önálló csoportot jelent, ahová a diákok az 11. évfolyamon kerülnek be. Ez alól kivételt jelenthet a második idegen nyelv (3+2 óra), illetve a tetnevelés.

3. 1. 3. A szabadon tervezhető órakeret felhasználása

A 9-10. évfolyamos szabadon felhasználható órakeretet (4-4 óra) átcsoportosítottuk 3-5 órára. A 10. évfolyamos heti egy órás informatikát lehoztuk a 9. évfolyamra, amelynek ismeretei így intenzívebbé és hamarabb felhasználhatóvá válnak a többi tantárgy számára. Azon tanulóink, akik 10. évfolyam végén kívánnak előrehozott érettségi vizsgát tenni, választhatják az informatikát a 10. évfolyamos tehetséggondozási projekt keretében.

A szabadon tervezhető órakeret $\frac{3}{4}$ -ét (a nyolcból hat órát) – a korábban leírtak alapján – az idegen nyelvek emelt szintű (első) és emelt óraszámú (második) idegen nyelvek oktatására fordítjuk. 10. évfolyamon további egy órát a két legalacsonyabb óraszámú kötelező érettségi tantárgy között osztottunk meg. Az első félévben a történelem óraszám, a második félévben (amikor a kompetenciamérésre sor kerül) pedig a matematika óraszám nő eggyel.

10. évfolyamon (ahol eddig példátlan módon a tanulóknak kötelezően heti 36 órája van) heti egy órás tehetséggondozó projektet hoztunk létre, amelyek 6-12 fő közötti csoportokban, órarenden kívül is szervezhetőek. A tantárgyi választékot március 1-jéig hozzuk nyilvánosságra, és az emelt szintű csoportokra érvényes választási szabályok alapján járunk

el. Ha valaki kötelező érettségi tantárgyból 10. évfolyamon elégséges vagy annál rosszabb osztályzatot kapott, akkor az adott tantárgyból felzárkóztató foglalkozáson kell részt vennie.

11-12. évfolyamon a 6-6 óra tervezhető órakeret az emelt szintű tantárgy tanulására használható fel. 12. évfolyamon megmaradó 2 órát részben a matematika, részben a pedagógiai programunkban megjelölt célok végrehajtására (gazdasági és pénzügyi ismeretek, pszichológia) heti egy órában a társadalomismeret tantárgy használhatja fel.

3. 1. 4. A művészeti tantárgyak oktatása

Célunk a művészeti képzés erősítése, a Madáchos hagyományok felelevenítése. A „Művészetek” tárgy keretében 9. évfolyamon kötelezően választható művészeti sávot hoztunk létre, melynek csoportjai közül az első tanítási napon választhatnak diákjaink (a „Tánc és dráma” és a „Média” keretein belül). 9. nyelvi előkészítő évfolyamon a magyar nyelv mellett kötelezően tanítjuk a „Tánc és dráma” tantárgyat (csoportbontásban). A „Művészetek” 11-12. évfolyamos 2-2 órájának felosztásával heti 1-1 órában a 11. évfolyamon a „rajz és vizuális kultúra” és a „médiaismeret”, 12. évfolyamon az „éneke-zene” és a „tánc és dráma” tantárgyakat tanítjuk.

3. 1. 5. Átmeneti rendelkezések (2013/15)

Mivel a 2012 szeptemberében indult nyelvi előkészítő évfolyamra (nem tudni, miért) nem vonatkozott az új helyi tanterv kötelező bevezetése alóli felmentés, ami az ugyanekkor indult hat- és nyolcévfolyamos osztályokra igen, ezért helyi tantervünkben erre a két osztályra átmeneti szabályokat vonatkoztatunk. Mivel 9. évfolyamon már tanulták a kémia és a földrajz tantárgyakat, ugyanakkor az elvárt idegen nyelvi óraszámok alacsonyabbak voltak, ezért rájuk az óratervi tábla 9-10. évfolyamának harmadik oszlopa vonatkozik. Itt a nyelvi óraszámok magasabbak, mint a felmenő rendszerben utánuk következő évfolyamoké, 10. évfolyamon pedig nem kötelező a földrajz és a kémia tanulása.

Az új tanterv pozitív vonatkozásait 2013-ban a végzős évfolyamon viszont előrehozottan bevezettük. Így azon tanulóink, akiknek az emelt óraszámú képzése korábban nem érte el az emelt szintet (a négy órát), heti 1 órában tanulják a társadalomismeretet, és nem tanulnak filozófiát. Helyette 4-4 órában tanulnak fizikát vagy kémiát.

3. 2. Helyi tantervünk hetes óraterve

Tantárgy/Évfolyam	9. évfolyam				10. évfolyam			11. évfolyam		12. évfolyam		Érettségi	
	Nyelvi ek.	K.	Sz. t.	9. ab 13/14	K.	Sz. t.	10. ab 14/15	Közép	E.	Közép	E.	Közép	Emelt
Magyar nyelv	1#	2		2	1		1	1		1			
Irodalom		2		2	3		3	3	5	3	5	+	+
Történelem		2		2	2,5	+0,5	2,5	3	5	3	5	+	+
Társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek									2	1	3	+	
Etika								1					
1. idegen nyelv	11, 5	5	+2	6	5	+2	5	3*	5	3*	5	+	+
2. idegen nyelv	5	4	+1	5	4	+1	5	3*	5	3*	5	+	+
Matematika	2	3		3	3,5	+0,5	3,5	3	5	4	6	+	+
Informatika	3	2	1	1	-				2		4	+	+
Fizika		2		2	2		2	2	4		4	+	+
Kémia		2		2	2				4		4	+	+
Biológia és egészségtan					2		2	2	4	2	4	+	+
Földrajz		2		2	2				2		4	+	+
Ének- zene	0, 5#	1		1	1		1		2		2	+	
Rajz és vizuális kultúra		1		1	1		1	1	3		2	+	
Mozgóképkultúra és médiaismeret		1**						1	3		2	+	
Tánc és dráma	1	1**							2		2	+	
Művészetek***								(2)		(2)			
Testnevelés és sport	5	5		5	5		5	5	5	5	5	+	+
Technika, életvitel és gyakorlat										1			
Osztályfőnöki	1	1		1	1		1	1		1			
Fakultáció (emelt szint)					1	+1	2	6		6			
ÖSSZESEN:	30	35	3	35	36	5	34	35		35			

K – kötelező óraszám, Sz. t. – szabadon tervezhető (de kötelező órakeret).

9-10. évfolyamon 9.ab, 10.ab a 2012 szeptemberében indult nyelvi előkészítő (átmeneti) óraterve

* Amennyiben még nincs közép „C” nyelvvizsga, a két nyelv közül az egyikből kötelező +2 óras csoportot választani.

**A két tantárgy valamelyikének választása kötelező (a művészeti sáv keretében).

*** 11–12 évfolyamon a négy művészeti tárgy (Ének-zene, Vizuális kultúra, Dráma és tánc, Mozgóképkultúra és médiaismeret) kerettanterveiből szabadon választhatóan feltöltve fel a Művészetek órakerete.

#Az idegen nyelvek 10%-ának terhére (azt tartalmilag kiegészítendő) nyelvi előkészítő évfolyamon.

3. 3. Tantervek

Az egyes tantárgyak tanterveit, a továbblépés feltételeit, a közép szintű érettségi vizsga szóbeli követelményeit a honlapon és nyomtatott formában az elérhetőség helyein közöljük.

4. Záró dokumentumok

Az iskola 2013. szeptember 1-től szervezi meg nevelő és oktató munkáját felmenő rendszerben a Pedagógiai Program alapján. A Pedagógiai Programban megfogalmazott célokat és feladatokat a gimnáziumban működő valamennyi munkaközösség véleményezte és elfogadta, azok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja. A nevelők szakmai munkaközösségei minden tanév végén írásban értékelik a Pedagógiai Programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását. A szülők és a tanulók a pedagógiai program módosítását közvetlenül a szülői, illetve diák-önkormányzati képviselői útján javasolhatják. A Pedagógiai Program módosítását a nevelőtestület fogadja el, és az az igazgató jóváhagyásával válik érvényessé.

A módosított Pedagógiai Programot a jóváhagyást követő tanév szeptemberének első tanítási napján kell bevezetni.

A Madách Imre Gimnázium Pedagógiai Programja – az intézmény többi alapvető dokumentumához hasonlóan – nyilvános, kinyomtatott változata megtekinthető az igazgatói, igazgatóhelyettesi, iskolatitkári irodákban, a tanári szobákban, a könyvtárakban és az iskola honlapján.

A fenti dokumentumokról való tájékoztatás – előzetes időpont-egyeztetés után – különösen az igazgató és az igazgatóhelyettesek kötelessége.

A Madách Imre Gimnázium Pedagógiai Programját és helyi tantervét a gimnázium diákönkormányzata (diákszéke) 2013. év március hó 25. napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy a diákönkormányzat véleményezési jogát jelen dokumentum felülvizsgálata során, a jogszabályban meghatározott ügyekben gyakorolta, az abban foglaltakkal egyetértve a nevelőtestületnek elfogadásra javasolta.

.....
Szőke Zoltán, a Diákönkormányzat vezetője

A Madách Imre Gimnázium Pedagógiai Programját és helyi tantervét a gimnázium Szülői Választmánya 2013. év március hó 27. napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy a szülői szervezet véleményezési jogát a jogszabályban meghatározott ügyekben gyakorolta, az abban foglaltakkal egyetértve a nevelőtestületnek elfogadásra javasolta.

.....
Magyar Emőke, a Szülői Választmány elnöke

A Madách Imre Gimnázium egységes szerkezetű Pedagógiai Programját és helyi tantervét az intézmény nevelőtestülete 2013. év március hó 28. napján elfogadta.

.....
hitelesítő nevelőtestületi tag

.....
hitelesítő nevelőtestületi tag

A dokumentumot hitelesítette 2013. március 28-án:

.....
Mészáros Csaba (igazgató)